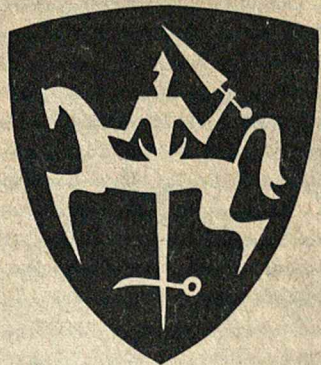

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 42 (1169) XXVIII METAI *** 1969 m. OCTOBRE-OCTOBER-SPALIO mėn. 15 d. *** LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

MARKE PLUDURUOJA GERA LINKME

Maždaug prieš porą metų vakarų ekonomistus slėgė aukso kainos problemos. Ir iki 1968 metų kovo mėnesio užsispyrusiai buvo bandoma išlaikyti senoji aukso kaina \$35 už uncią. Tuo, be abejo, žadėjo daugiausiai pasipelninti įvairūs spekuliantai, nes ir nenusivokiančiam buvo aišku, jog aukso kaina tegalėsianti tikrai kilti. Visi tada skubėjo supirkinėti aukso. Pasireiškė žymus aukso trūkumas net ir didžiausiose pasaulio bankuose. Kai kurie ekonomistai siūlė tuomet paleisti aukso į laisvą rinką, kad pasiūla ir pareikalavimas nustatytų aukso naują ir realią kainą. Konservatyvesni sluoksniai ginčijo, jog toks mostas būtų psichologiškai kenksmingas, nes jis iššauktų visišką nepasitikėjimą valiuta. Tačiau 1968 metų pavasarį pasireiškusi aukso krizė privertė ieškoti radikalesnių priemonių. Ir aukso kaina galop buvo palikta laisvai pasiūlai. Šiandien, po 18 mėnesių aukso tepakilo tik iki \$40 už uncią. Pranašautasis chaosas visiškai nepasireiškė, o pati spekuliacija aukso irgi buvo sustabdyta.

Tačiau aukso vietą pakeitė Vakarų Vokietijos Markė. Jau virš metų, kai visi supirkinėjo Markes tikėdamiesi, kad jų kainakils. Daugelis kraštų net ištuštino kitokią valiutą pasiilkydami Markės būsimam uždarbiui. Buvo tikėtasi greito ir didoko pelno. Tačiau tokios viltys tik dalinai pasitvirtino. Sąryšyje su visuotiniais rinkimais V. Vokietija buvo uždariusi savo užsienio valiutos biržą. Po rinkimų atidarius, Markė buvo palikta laisvai rinkos pasiūlai. Iki šiol Markės kaina tepakilo tik iki tokio laipsnio/apie 6%, kad netrukotų nei pirkėjui, nei pardavėjui. Taigi ir šį kartą, atrodo, buvo prieita teisingo sprendimo. Žinia, Markė nebus palikta laisvoje rinkoje visam laikui. Tačiau ji nebus palikta ir spekuliantų valiai.

AR TIKRAI MAO TEBEGYVAS?

Beveik pusmetį raudonosios Kinijos diktatoriui Mao-Tse-Tungui nepasirodant viešumoje, buvo pasklidę gandai, kad jis esąs arba sunkiai susirgęs, arba jau ir miręs. Ypačiai jo sveikata domėjosi Kremlius, todėl žinios apie Mao ištikusį paralyžių, o vėliau ir apie jo mirtį, pirmiausia atėjo iš Maskvos. Bet prieš keletą dienų įvykusio raudonosios Kinijos metinių parado tribūnoje ir vėl Mao pasirodė ir išstovėjo ten net porą valandų. Keista tik, kad jis ne-

pratarė nei žodžio, o pagrindinę dienos kalbą pasakė jo dešinioji ranka Lin Piao. Dėl šio tyłėjimo pasirodė įvairūs komentarai. Įdomiausias ir vėl Maskvos komentaras: esą Mao turis bent du bendravedžius ir vienas kaip tik tai parodo metu atstovėjęs už mirusį diktatorių. Ką gi, Maskva turi apie tokius triukus žinoti, nes gi ir už tėvą bei mokytoją dažnai, sakoma, važinėjęs šarvuotyje kitas panašus ūsorius.

Jeigu betgi Mao tebebūtų gyvas, tai po jo mirties paimtų valdžią Lin Piao ir, Kinijos žinovų nuomone, valdytų raudonąją Azijos imperiją kartu su Mao žmona Chiang Ching ir generolinio štabo viršininku generolu Huang-Yung-sheng.

Mao (tikrasis ar tik jo bendravedis?) raudonosios Kinijos parado metu.

ČIKAGOJE NERAMU

Jau kelias dienas Čikagos policija bando sutramdyti demonstruojančius studentus ir šiaip miesto padugnes, prisidengusius įvairiais gražiai skambančiais vardais, kaip "Students for a Democratic Society" ir kovotojus už taiką Vietname. Šie jaunuoliai, vadovaujami smogiųjų dalinių, pasivadinsiu "guerilla groups" išdaužė langus, padegė automobilius bei namus ir akmenimis apmėtė policiją. SDS šalininkai ypač įtūžę, kad vienas jų ideologų bei vadų Thomas Hayden yra teisiamas už riaušių kursymą praeitųjų metų demokratų partijos konvencijos metu.

JAV - se tramdomi demonstrantai

SUOMIJOS PREZIDENTO VIZITAS ČEKOSLOVAKIJON

Suomijos prezidentas Urho Kekkonen lankėsi keturias dienas Prahoje ir Bratislavoje. Jį lydėjo Suomijos užsienių reikalų ministeris A. Karjalainen. Pasitarimuose su Čekoslovakijos prezidentu L. Svoboda buvo konstatuotas abiejų šalių pažūrų panašumas. Taip pat nutarta pradėti derybas dėl abiejų šalių ekonominio bei techninio bendradarbiavimo. Pasitarimuose taip pat dalyvavo Čekoslovakijos vyriausybės pirmininkas Černik ir partijos pirmasis sekretorius Husak.

ISPANIJA NORI GIBRALTARO

Pagal Jungtinių Tautų nutarimą Didžioji Britanija turėjo Gibraltaro iškišulį perleisti Ispanijos valdžion š. m. spalio 1 d. Tačiau Britanija padarė jau kelis tos uolos gyventojų apklausinėjimus ir pagal balsavimo rezultatus didžiausia dauguma pasisakė norį likti Anglijos valdomi. Šiuo metu ant Gibraltaro iškišulio gyvena apie 25 000 žmonių. Ispanija prieš kelias dienas nutraukė su iškišuliu bet kokį telefoninį bei telegrafinį ryšį ir šiuo metu atplūdė prie Gibraltaro pakraščių beveik visą savo laivyną. Stebėtojai mano, kad ispanai gali bandyti su laikyti visus laivus, atplaukiančius į šią britų valdomą Ispanijos dalį.

IŠ VIETNAMO PRONTO

JAV žinių agentūra praneša, kad pastarąją savaitę Vietnamo kovose žuvo 64 amerikiečiai. Tai mažiausias žuvusių skaičius trijų metų laikotarpyje. Pažymėtina, kad šiuo metu ir pačios kovos yra visai sumažėjusios. Šiuo metu Paryžiuon tęsti derybų vėl grįžta Šiaurės Vietnamo delegacijos pirmininkas. Iš jo pareiškimų, padarytų spaudos atstovams, betgi neatrodo, kad komunistų laikysena būtų bent kiek pasikeitusi.

Karys išeis po mūšio.

PARYŽIUS IR VĖL BRAUKIA PRIEŠ PLAUKĄ

Kanados vyriausybė išreiškė savo nusistebėjimą bei nepasitenkinimą, kad Prancūzijos užsienių reikalų viceministeris Jean de Lipkowski, kuris neseniai buvo atvykęs oficialaus vizito į Quebeco miestą, nesiteikė aplankyti Kanados sostinės Otawos ir ministerio pirmininko Trudeau. Pagal priimtą diplomatinį protokolą (kurį taip pedantiškai saugoja ir puoselėja Prancūzija) toks elgesys yra paprasčiausias nesiskaitymas su Kanados valstybe.

DAR NERAMU MONTREALYJE

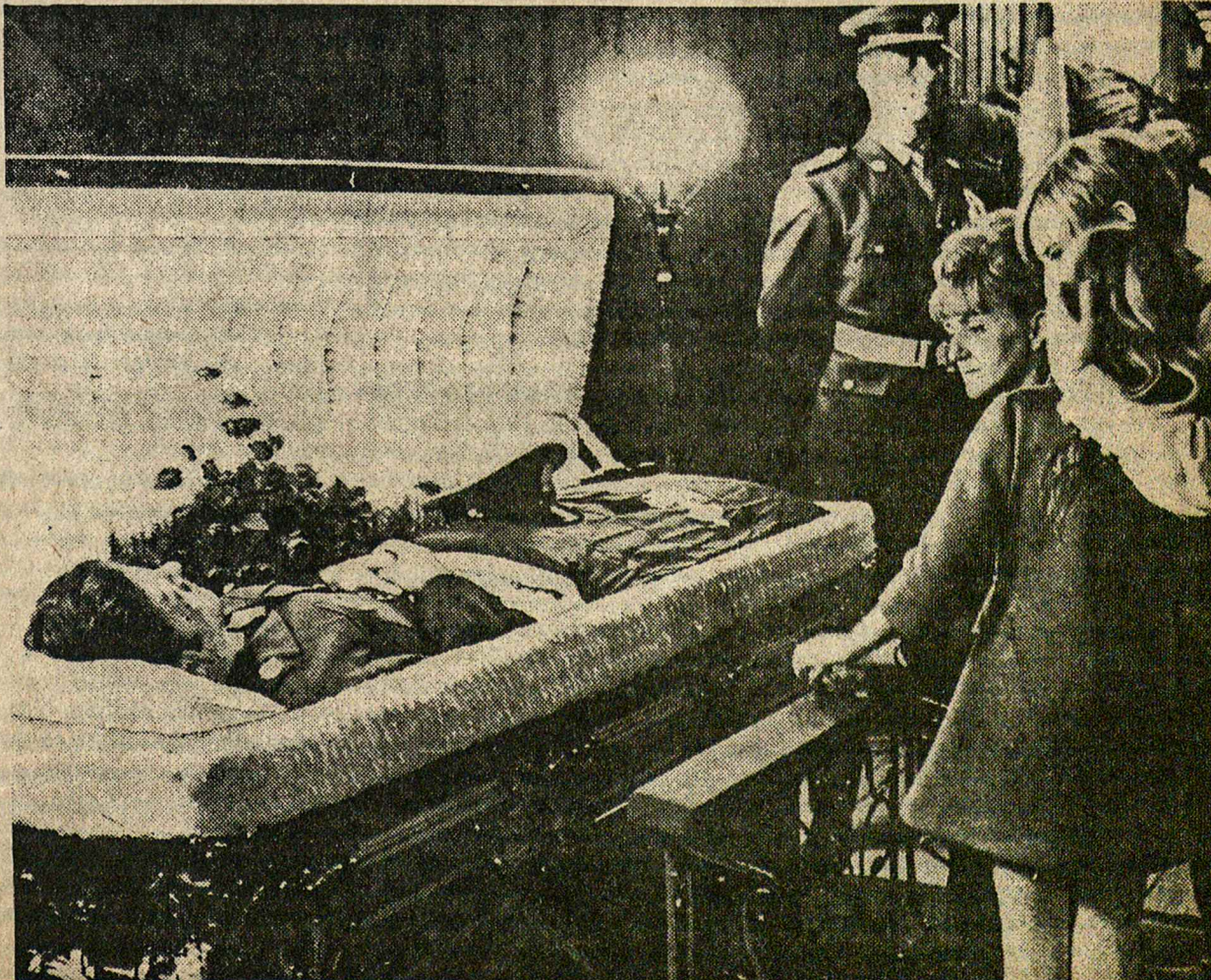
Kai šiuo metu Toronte dar tebeieškomas policininko Goldsworthy žudikas, Montrealio miesto policininkai spalio 7 nutare streikuoti. Reikalavimai lygaus atlyginimo su torontiečiais policininkais jie metė savo postus ir susirinko minguoti. Juos pasekė ir miesto ugniagesiai, palikę minimali skaičių savo žmonių patiems rimčiausiems gaisrams gesinti. Tokiu būdu antrojo miesto tas liko be apsaugos. Vakarop taxi vairuotojų grupė, seniai griezusi danti už manapolių teisius suteikiami Murray Hill kompanijai, aptar naujanciai Dorval aerodroma, pradėjo demonstraciją prie miesto rotušės. Jiems pagelbon atėjo - kaip paprastai Montrealyje tokiais atvejais - įvairios padugnes ir chuliganai, kriminalistai bei vagys, ir pradėjo plešti krautuves, daužyti restoranus ir viesbučius ir, kartu su taxistais, padeginėti Murray Hill autobusus, automobilius bei pastatus. Skubotai iškviesta provincinė policija su siautėjančiais paaugliais kovojo visą naktį. Paryčiu, atvykus ir kariuomenės daliniams, buvo atstatyta tvarka. Padėjo ją atstatyti ir policija, nes po pusianakčio buvo specialiu provincines vyriausybės ir parlamento priimtu įstatymu priversta grįžti darban. Vandalizmo rezultatai baisnesni negu St. Leonarde:

Kanados kariuomenės karys saugoja Montrealio miesto rotušę.

nušautas provincinės policijos korporalas Robert Dumas ir padaryta žalos už keliolika milijonų dolerių. Sunkiau ir lengviau sužeista visa eile žmonių. Policininkas Dumas buvo specialaus dalinio, kovojančio su įvairaus plauko teroristais, narys. Atrodo, kad separatistų pradeta ir kurstoma terorizmo banga ima vis labiau užvaldyti vienos Montrealio gyventojų dalies - ypačiai pasimetusio prancūziškojo jaunimo - galvosoną ir veiksmus. Rašant šį pranešimą, radijas pranešinėja apie ki-

ta - prancūzų kairiųjų separatistų pradeta - demonstracija, vykstančia Montrealyje. Šiuo metu betgi policija ir kariuomenė veikia energingai ir greitai ir kol kas didesnių nuostolių nepadaryta. Pažymėtina, kad visų šiu demonstracijų metu, nežiūrint dėl ko ir už ką ir prieš ką jos vykdomos, pagrindinė scena užima pati kelių tūkstančių begalvė masė, kuri savo psichopatiškus palinkimus temoka patenkinti naikindama kitų nuosavybę ir net žudydama žmones.

Riaušių metu nužudytas policininkas Robert Dumas. Šalia jo karsto - nužudytoja žmona ir vaikai.

ne priklausoma lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyr. redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Paukštaitis.

TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50
JAV ir Pietų Ameriką... \$8.00 USA & South America. \$8.00
Visur kitur..... \$8.50 Other Countries \$8.50
Atskiras numeris..... \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

MINTYS, KURIAS REIKĖTŲ LABAI RIMTAI PASVARSTYTI

Naujajame SĖJOS žurnalo numeryje (Nr. 2-3 * 105-6) Kazys Karvelis savo straipsnyje "Lietuvos laisvinimo darbuose" iškelia labai rimtų sugestijų, kaip pagyventi ir praplėsti Lietuvos laisvinimo darbą. Mūsų išsivijoj tokios mintys, deja, niekad nebuvo per daug populiarios. Štai, "Naujienos" savo dviejose vedamuosiuose, rašytuose š. m. rugsėjo mėn. 25 ir 27 dienomis, visas K. Karvelio sugestijas kategoriškai atmeta, ypatinai siūlymą laisvinimo vadovų būduoti jaunesniajai kartai: "Apie jaunimą, kuriam p. Karvelis siūlo atiduoti visą Lietuvos Laisvinimo Planavimo darbą, teks pakalbėti kitą dieną. O tuo tarpu, kol jaunimo tarpe nei iš tolo nesimato lietuviško Kolumbo, geriau plaukti žinomais pakraščiais ir pažįstamomis jūromis. Ypatinai pavojinga, nepasirinkus tinkamos srovės, plaukti į plačius vandenius" (rugsėjo 25) Galima tikėtis kukliai pastebėti, kad jeigu taip būtų galvojęs pats Kristoforas Kolumbas, nebūtų Čikagoje dar nei pačių "Naujienų". Jos betgi sekančiame vedamajame, pavadintame sarkastiškai "Siūlo kiaušinių vištų vadovybėn, taip samprotauja: "K. Karvelis yra ištikinęs, kad planavimo komisijon suėję intelektualai stebuklus padarys... Čia jis klysta. Mūsų tarpe tokių intelektualų nesimato, jeigu jie būtų buvę, tai juos iš tolo būtų pastebėję. Geriausios mūsų galvos yra dabartinių organizacijų priešakyje". Taigi. Pasakyta, lyg kirviu nukirsta. Įdomu, kas ir kaip sugeba taip lengvai pasakyti apie kitų galvas? Ir vedamasis baigiamas tokia gilia išmintimi: "Prasikalęs kiaušinis gali kurti laikui bėgant, vištoms vadovauti, bet siūlyti vadovybėn neužveistą kiaušinių pavojingą". Argi nuostabu, kad mūsų jaunieji taip nusišvylė lietuviškąją veiklą? Prieš cituodami paties Karvelio pasisakymo fragmentus iš "SĖJOS", norime tikrai geriausiųjų iš geriausių paklausti: Kas bus, kai senieji išmirs? Gali gi taip atsitikti, kad jaunieji tada apie jokią lietuvišką veiklą net kalbėti nebene-

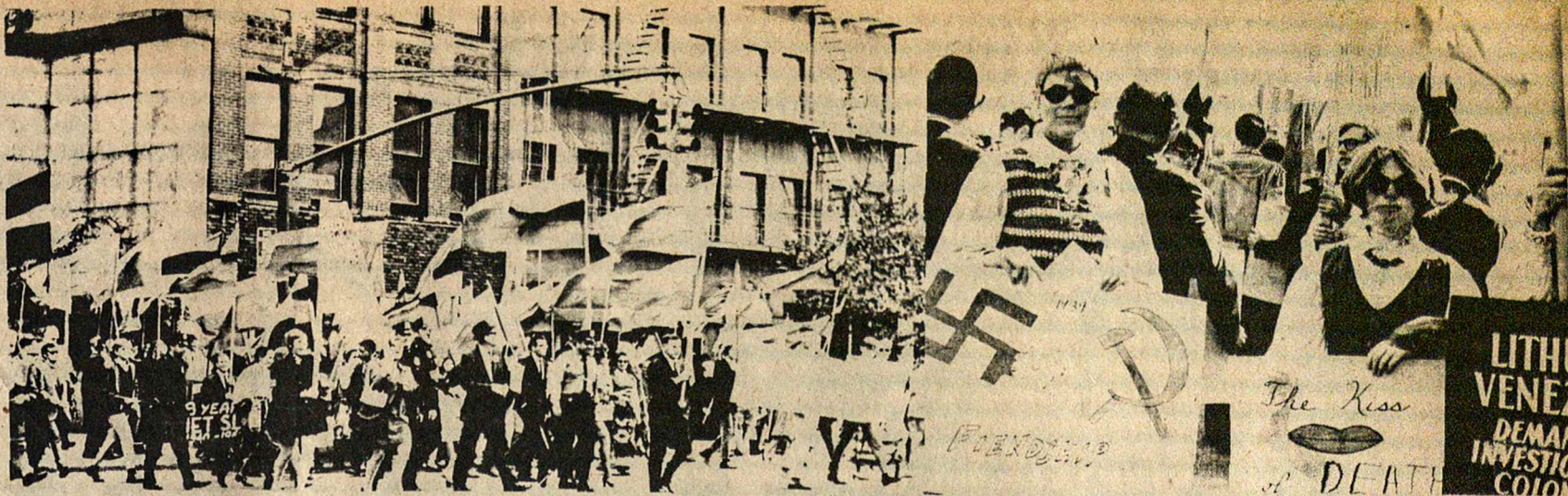
rės? Sunku patikėti, kad savi jaunimo tarpe tikrai neturime tinkamų asmenų. Dar sunkiau patikėti, kad visi veteranai ir seneliai yra tikrai nepamainomi. Joks sąjūdis dar niekad neišsilaikė, jei nerado savo kovos tęsėjų. Tad nenumokime tokia lengva ranka savo jaunimo, nes kada nors (ir tai gal labai netolimoj ateityje) teks dėl tokio aklo ir arogantiško užsispyrimo nagus kramtyti... Kad mūsų skaitytojams būtų aiškiau, leiskime pasisakyti ir pačiam K. Karveliui. Cituojame pasisakymus iš "SĖJOS": "Visa tai mena, kad mums laikas pagalvoti apie Lietuvos laisvinimo naują turinį ir formą, kuri būtų pritaikyta šio laiko dvasiai. Senas turinys ir forma nebedaug duoda naudos, kadangi niekas nenori klausyti istorinio Lietuvos okupacijos fakto, kuris įvyko prieš 30 metų tolimesnėje Rytų Europos kampe lyje, kuriuo Vakarai, ypač Amerika, labai mažai tesidomėjo ir anksčiau, o tuo labiau dabar". "Būtų perdrąsu teigti, kad jaunieji akademikai iš esmės nesidomi Lietuvos likimu ir jos laisvinimo darbais. Drąsiau būtų sakyti, kad jie daugiau ar mažiau domisi savo ar savo tėvų problemomis, bet beįsijungia į jų sprendimą, nes tarp abiejų generacijų nesimezga bendra kalba. Pirmiausia mes pasukime į naujesnius, platesnius vandenius ir pamatysime kaip jaunoji karta irgi pozityviai reaguoja. Kai tik vyresnieji kartą parodys savo tendencijas naujosios pastangoms prisitaikyti prie šių laikų dvasios, jaunieji prisidės. Gi mes jau esame reikalingi ne tik jų pagalbos, bet gal ir jų vadovavimo. VLIKui vadovauja reliatyviai jaunas visuomenininkas ir jau jaučiami neabejotinai polėkiai pirmyn. Neabejotinai būtų sveika panašūs posūkiai ir kitiems veiksniams". Kodėl nepabandyti šio kelio? Kiekviena nauja ir šviežia pastanga yra verta dėmesio, juoba, kad senieji metodai nepasirodė labai efektingi. O gal čia kartais tikrai kovojama už senų kėdžių išlaikymą?

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.
Red.

ATSAKYMAS SUDBURIEČIUI
Pradėjęs iškraipytu romėnų posakiu neva sveikame kūne esanti sveika siela, J.K. Sudburietis puola lietuvių gydytojus /N.L. Nr. 38-69/ už tai, kad jie ruošė Toronte su-

važiavimą tuo pačiu metu kai Hamiltone vyko Kanados Lietuvių diena.
Taikant tą patį mastą tūlas turėtų pagrindą užklausti patį žinutės autorių kodėl gi jisai užuot važiavęs į pašonėje-Det-

Protesto demonstracija prie Jungtinių Tautų rūgšio men. 20 d., kurią surengė BATUNAS (lietuvių, latvių ir estai). Demonstrantai žygiavo pralaužę policijos užvarą reikalaudami, kad Stalino ir Hitlerio smurto sąmokslas su Molotovo - Ribentropo sutartimi būtų pasmerktas, kad okupantas pasitrauktų iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Dalyvavo daug jaunimo ir demonstracijų metu kalbėjo JAV transporto pasekretorius Walter L. Mazan, Laisv. Kinijos atstovas prie JT Wang-Meng-Hsien, VLIKo pirm. dr. J.K. Valiūnas, latvių- Alfred Berzins ir Pavergtųjų Europos Tautų organizacijos pirm. dr. Heine Ainsse.

Algirdas Gustaitis.

KADA ALT'Ų DELEGATAI DERAMAI GYNĖ PRŪSIJOS KLAUSIMĄ JAV- ių STATE DEPARTEMENTE (Užsienio Reikalų Ministerijoje)?

"Naujienų" redakcijos prerašas prie mano rašinėlio "Tvankstė(Karaliaučius) seniai turėjo priklausyti Lietuvai" ir antrine antrašte: Ką dėl to turėtų pasakyti Amerikos Lietuvių Taryba (žiūr. "N" nr.184. 69) pūstelia raginimą ne tik jiems atsakyti, bet ir papildyti klausima ALTui: Kada ALTo delegatai deramai gynė Prūsijos klausimą JAV- ių State Departamente (Užsienio Reikalų Ministerijoje)?
Anąjį straipsniuką parašiau nustebejęs ir kaip lietuvis nusiiminęs, pasipiktinęs ALTo ne tik pasyvumu, nesusingausimu lietuvių tautai svarbiame teritoriniame reikale, bet net neleisti nu pavėlavimu, tarsi daktarai atvykę numirėliui duoti vaistų.
Rašiau(cituodamas), jog ALT delegacija bandė išpėti JAV State Departamentą po to, kai JAV delegacija, vadovaujama prezidento Roosevelto jau buvo sugrįžusi iš Jaltos konferencijos 1944. Man gi pabruktai atsakoma, kad ALT nariai gynė lietuviškos Prūsijos reikalą. Ir kad ALTo delegacijoj buvo vyriškai klausimą pastačiusių vyrų.
Sutikime, išspėjimas turėjo būti ne tik įteiktas, bet ir plačios visuomenės, ALTui paraginų, paremtas Baltuose Rūmuose prieš Jaltos konferenciją. Jei bandyta ligonis gydyti susirgus, ne numirus, norėtųsi žinoti kokiomis priemonėmis gydė: memorandumais, delegacijom, telegramomis, laiškais, akcija spaudoje, radijo bangomis ar pan. Reikia paskelbti tokią veiklos pilną ataskaitą lietuvių visuomenei.
Kaip žinome, kova buvo pralaimėta, jei iš viso tų didvyrių gynėjų buvo tikra kova, o ne "kova", kaip skaitėme "N" nr. 184. Pralaimėjimo atveju reikia ieškoti priežasčių, kodėl buvo pralaimėta ir sekančioje kovoje jų nekartoti. Slapstymasis tylos uždanga yra prisipažinimas nuodėmė, tegul ir politiniame bažnytyne.
Antra, kaip skaitėme straipsniukyje, vieno tų ALTo delegatų (p. M. Vaidylos) aprašytas lietuviškos Prūsijos gynimas, mano manymu ir įsitikinimu, buvo "gynimas" arba "skystimėlio paliejimas".
Trečia, Lietuvos dalies, kai kalbama apie Prūsijos šiaurinę dalį, tegul ir laikinas pardavimas ar perdavimas lietuvių tautai blogo norintiems slavam, yra ne protesto, bet kovos reikalas. Pasakymas, jog Karaliaučiaus priskyrimas prie Sovietų Sąjungos izoliuoja Lietuvą nuo Vakarų, nieko neargumentuoja, neduoda visiškai jokio motyvo, priešui neišmuša puolamojo ginklo, delegaciją nužemina iki pasigailėtinai silpnų pasirinkto objekto gynėjų, kurių tik protesto pareiškimas tegali būti atmetas.
Ketvirta, geresnis buvo posakis: "Be to, Karaliaučiaus sritis yra senųjų prūsų žemė ir rusai ten niekad negyveno".
Gydytojas

betgi šisai sakiny s turėjo būti pristatytas kaip atskiros trys dalys: 1. Tvankstė(Karaliaučius) šimtmečiais yra senprūsų žemė, ilgą laiką buvusi vokiečių okupuota. II Pasaulinis karas, pagaliau atnešė laimėjimą teisei ir teisybei-gražinti tą teritoriją prūsų-lietuvių tautai. 2. Pasakymą remti istoriniais duomenimis iš prūsų-lietuvių kovų dėl nepriklausomybės, dėl noro gyventi laisvai, ne germanų okupacijoj. Pridėti istorinių žemėlapių, ir reikalaujamos prie Lietuvos prijungti teritorijos žemėlapi. 3. Įrodyti rusų-komunistinių kolonialines tendencijas ir aktyvaizdžiai varomą kolonializmą Europoje, siekiant pasiglemžti teisėtai lietuvių tautai priklausančias Prūsijos žemes, kurias jie nori "laikina" okupuoti - administruoti. Antras pasaulinis karas kilo, iš dalies, dėl vienos valstybės (Vokietijos) kolonializmo Prūsijoj. Panaši, tik visiškai šviežiai dirbtinė Sovietų Rusijos atitrūkusi galva bandoma įstatyti po dešimtis milijonų gyvybių pareikalavusio II Pasaulinio karo. Argi JAV nori įdiegti tolygiai neteislingą okupaciją? Lietuvių tauta taikinga, nenori nieko svetimo, todėl kreipiasi į galingąją JAV vyriausybę prašydama stoti pasaulio taikos ir teisingumo teisman, neplėsti Sovietų Rusijos į jai visiškai svetimas, nieku nepriklausančias teritorijas. Bent šiaurinę Prūsijos dalį Lietuva turėjo gauti kaip kompensaciją už Hitlerio Vokietijos Lietuvai padarytus baisius nuostolius, naikinant Lietuvos piliečius (būtinai priminti žydų naikinimą), naikinant Lietuvos miestus, naikinant Lietuvos piliečius, neduoda visiškai jokio motyvo, priešui neišmuša puolamojo ginklo, delegaciją nužemina iki pasigailėtinai silpnų pasirinkto objekto gynėjų, kurių tik protesto pareiškimas tegali būti atmetas.
Ketvirta, geresnis buvo posakis: "Be to, Karaliaučiaus sritis yra senųjų prūsų žemė ir rusai ten niekad negyveno".

AR TARYBAI REIKĖJO SUSI- DEGINTI PRIE BALŲŲŲ RŪMŲ?

Achgi, netgi nebuvo pagalvojęs apie taip aktyvaizdų, beveik krėviškai didvyrišką pasiryžimą. Be abejo, pasiryžus įvykdyti vieni niekai, tegalėtų būti klausimas: kuris ALTo delegatas pradeda degintis pirmas, kuris antras, ar, efektingumo dėliai, visi vienu momentu, prašius kokią korespondentą prie Baltųjų Rūmų, aišku, po trumpos maldelės, ižiebtį degtuką.
Kadangi toki retai pasitaikanti proga praleisti, arba pavėluota maždaug 25-iais metais, tenka ieškoti mažiau įspūdingesnio didvyriškumo, gal net apsieinant be tragiškumo. Kad ir anų laikų aprašymo, nesikuklinant iškelti tuos buvusius gynėjus, net jisai ir pats autorius būtų.

Kaip acte ir po to amoniake pamirktas aksomas, patrauktas per išlepintą gomurį, nuskambėjo tenai paskelbtas dr. M. J. Viniko sakiny: "Rusai fali trukdyti ir lėktuvų susisiekimą, jų skraidymą, ypač kai jie skrenda per jų teritoriją".

State Departamento pareigūnai su tuo sutiko, bet nieko daugiau nenorėjo sakyti...

Šitoji gražbylostė ALTo ištarta po to, kai delegatai, matomai, buvo išbaigę pasikalbėjimo temas ir gal sutikę su šiaurinės Prūsijos dalies perleidimu "laikina" Sovietų Rusijos administracijai.

Mangi tasai dr. Viniko argumentas (citavau iš "Sandaros" nr. 25, 1969) skamba panašiai, kaip iš ūkininko atėmus ūkį, jį išvarius lauk, nelaimingas klausia: argi, Jūs - mylistas ponas teisėjas, leiste man kartais pravažiuoti keleliu pro buvusią mano sodybą? Malonėkite suprasti, ne tik aš, bet mūsų šeimos gentkartės šimtais metų tenai gyveno, supraskite, nusiraminiui retkarčiais norėčiau nors iš tolo pažvelgti, gal Rudžio lojimą išgirsiu...

Vien apgailėstauti? Turėjo ar neturėjo ALTas reikalingų duomenų lietuviškai Prūsijai ginti?

Argi buvo sunku numatyti užstatytas rusiškias reples politinių spąstų pavidale visai lietuvių tautai, ne vien Prūsijos daliai? Būtų gavusi Lietuva, tegul ir sovietų okupuota, bent šiaurinę Prūsijos dalį, šiandien visa lietuvių tauta alsuotų drąsiau. Ne tik su rusais, bet ir su lenkais bei vokiečiais skirtingesnė kalba vyktų. Ir amerikiečiai daugiau skaitytųsi. Lietuviuose, tėvynėje ir emigracijose, atsirastų didesnio ryžtumo, daugiau veržlumo, pasitikėjimo savo tauta, mažiau siaurumo platesniuose reikaluose, kaip Lietuvos istorijos, teritorijos klausimuose. (b. d.)

DEL ŠV. ANTANO GIMNAZIJOS ATIDARYMO

Amerikos Lietuvių Bendruomenės valdyba skatina pranciškonus atidaryti šv. Antano gimnaziją. Atidarymas būtų galimas, jei gimnazija pastoviai turėtų bent 100 lietuvių mokinių, kurių tėvai už mokslą ir išlaikymą mokėtų \$ 1000,00 metams. Tai pagrindinė sąlyga.

Iki gruodžio mėn. 15 d. prašoma atsiliepti tevus, kurie norėtų 1970 metų rudenį leisti savo sūnus į šv. Antano gimnaziją. Gavę atsakymus, pranciškonai tuojau svarstys gimnazijos atidarymo klausimą. Sprendimas priklausys nuo suinteresuotų lietuvių tėvų skaičiaus. Jei bus nutarta gimnaziją atidaryti, tada bus priimama mokinių registracija. Visais šv. Antano gimnazijos reikalais prašoma rašyti: Rev. Rector, St. Anthony High School, Kennebunkport, Maine 04046, USA.

A + A JONUI SINIUI mirus,

žmonai Marijai, vaikams: Reginai, Marijai Romui ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

B. ir D. J. r k a i
I. ir A. J. r k a i.

LIETUVIŲ - LENKŲ DERYBOS SUVALKUOSE

(Paruošė Kazys Baronas)

(Pradžia 41 numerio)

Trečias posėdis, spalio 3 d. prasidėjo lietuvių delegacijos pareiškimu, kad kartojami lenkiškos pusės užmetimai Lietuvos vyriausybei, neturi jokio pagrindo, juo labiau, kad visas reikalas yra atiduotas Tautų S-gos teismui. Dar toliau: Lietuva turi teisę sudarinėti sutartis su kuo tik nori; jos piliečiai džiaugiasi pilna laisve ir jokios išorinės globos yra nereikalingi. Tačiau pats stipriausias lietuvių delegacijos "ėjimas" buvo perkėlimas demarkacijos linijos paliekant lietuviškose rankose Varėnos stotį ir dideliu pusrėčiu pietuose ir rytuose, maždaug 50-80 km. spinduliu, apjuosiant Vilnių, savaimė aišku, paliekant jį lietuviškose rankose.

Į tokį pasiūlymą lenkai nedavė atsakymo. Jie nutarė "žaisti" laiku, pageidaujanti posėdį atidėti sekančiais dienai, gaunant papildomus nurodymus, greičiausiai iš J. Pilsudskio. Lietuviai su tuo nesutiko. Jie reikalavo tuoj pat nustatyti demarkacijos liniją, kad ir nors iki Bastūnų miestelio.

Abiem pusėm tvirtai laikant savo pasiūlymus, diskusijos neatnešė jokių pasekmių, tad ir posėdis buvo uždarytas.

Čia negali būti kalbos, kad nematomu ginčo objektu buvo mazginė Varėnos stotis, kuri kaip susisiektimo punktas, buvo labai svarbi kariniam tikslam.

Lenkų delegacijos atstovai: J. Lukasevič ir rtm. Romer tuoj pat išvyko į Balstogę referuoti visą reikalą J. Pilsudskui. Kaip rašo rtm. Romer (centralinis Karinis Archyvas, II-o generalinio Lenkijos kariuomenės štabo aktai, Varšuva) J. Pilsudskis be jokių svyravimų liepė lenkiškose rankose išlaikyti Varėnos stotį ir Varėnos-Mantviliškų-Bartūnų vieškelį, tačiau sutikdamas praplėsti karinės paliaubas iki Mantviliškių rajono imtinai. Deja, jis pasipriešino aptarimą demarkacijos linijos ir rytus nuo Bastūnų, norėdamas pasilaikyti judėjimo laisvę. Tuo klausimu, kiek platesnį aptarimą duoda T. Katelbach, kuris tuo metu buvo Suvalkuose. Savo raporte jis taip rašo: "Iš spalio 3-4 d. d. Lukasevič buvo Balstogėj pas komendantą. Iš to ką jis pasakė, o ypač nurodymų komendanto pradžiai pasiūlymų iki spalio mėn. 9 d. ir atitraukimo T. S-gos k-jos nuo "išvykų" ir mūsų okupacijos sritį Vilniaus krašte aiškėja, kad su Vilniumi ruošiamas "darbas", kuris iki to laiko turi būti užbaigtas". (Archyvas Akt Nowych, zespiol akt Towarzys - twa Straży Kresovej).

Apsiginklavusi naujomis instrukcijom lenkų delegacija spalio mėn. 4 d. sėdo prie derybų stalo. Savo ilgam pranešime Lukasevič vėl pakartojo, kad Lietuva lauko neutralitetą. Jis tvirtino, kad Lenkija, neturėdama neutraliteto užtvirtinimo iš Lietuvos pusės, turi teisę imtis įvairių priemonių, išplaukiančių iš vieno fakto-karo su Sov. Sąjunga. Taigi, viena tokių priemonių - pažymėjimo Lukasevič - yra Varėnos stoties užėmimas. Bet vieną išimtį lenkiškoji pusė gali padaryti: praleisti per Varėnos stotį tik civilinius lietuvių traukinius. Toliau, J. Pilsudskio sutikimu, jis pasiūlė prailginti demarkacijos liniją iki Bastūnų. Kas lietuvių Suvalkų-Alytaus geležinkelio liniją, jis ankstyvesnį savo reikalavimą atsiėmė, sutikdamas naudoti ją Lenkijai tik belaisvių ir pabėgėlių transportams.

Šv. Petro ir Povilo bažnyčia Vilniuje.

Atsakydamas gen. Katche pažymėjo, kad diskusijose jis nelies naujai pakartotų lenkiškų užmetimų ne todėl, kad lietuvių delegacija neturinti kontraargumentų. Priešingai. Atsižvelgiant į būtinumą užbaigimo karinių veiksmų (kovos paskutiniu metu labai sustiprėjo ir kraujas labai plačiai liejasi) lietuviai tarsis su lenkais. Toliau jis sutiko su demarkacijos linijos pratęsimu iki Bastūnų tik su viena pastaba, kad mazginė Varėnos stotis bus neutralizuota, o jos administravimas paliks lietuviškose rankose.

Tuo klausimu vėl išsivystė plačios diskusijos. Lukasevič, turėdamas aiškius Pilsudskio nurodymus, dar kartą griežtai pareiškė, kad Varėnos stotis lenkams turi strateginę reikšmę. Lietuvių delegacija neparodė jokio noro bet kokiems kompromisams. Ir vėl virš Suvalkų derybų stalo pakilo tamsūs debesys.

De facto, Varėnos ginčas atrodė taip: nei lietuvių, nei lenkų delegacija formaliai nepajudino Vilniaus padėties. Bet tikrumoje, už derybų stalo, kiekvieno atstovo mintyse buvo Vilniaus likimo klausimas.

Lietuvos sostinė išplaukė nematomai pav. demarkacijos linijos projektų nustatyme dešiniajam Nemuno krante, kada lietuviškoji pusė norėjo matyti ją kuo ilgiausią, lenkiškoji - kuo trumpiausią. Dar aukštesniam laipsniui tas lietuvių Varėną.

Lenkų divizijų persikėlimas paskutiniom rugsėjo mėn. dienom per Nemuną ir jų žygiavimas Lydos kryptimi, vadovaujantčiuose lietuvių sluoksniuose sukėlė baimę dėl Vilniaus. Lenkų planai nebuvo pilnai iššifruoti, bet lietuviškoji karinė vadovybė matė "nuogą" faktą: didesnė dalis jos kariuomenės buvo sukoncentruota Suvalkijoje, kai tuo tarpu pats Vilnius uždengtas labai silpnom jėgom (Vilniaus krašte iki Latvijos sienos buvo viena lietuviškoji divizija, pridedant susilpninta sumuštą septintuosiu pulku). Lietuvos kariuomenės štabas nutarė pernesti Vilniaus rajoną 3-čią diviziją iš Suvalkijos, kuri rugsėjo mėn. kovose nebuvo stipriai nuken-

tėjusi. Ji gavo įsakymą susirinkti Šeštokuose ir geležinkelio linija Alytus-Varėna atvykti į Vilnių (Centralne Archiwum Wojskowe, zdbocze akta litewskie, 250.1-4, rozkaz 2 dwizji nr 4 z 27.9.1920 r. g. 8).

Lenkų karinė vadovybė pastebėjo lietuvių planus, kurių realizavimas galėjo sukelti pavojų gen. L. Želigovskio akcijai. Rugsėjo mėn. 29 d. lenkų savanorių divizija gavo įsakymą užimti Varėną. Sekančią dieną ji pradėjo puolimą. Spalio mėn. 1 d. lietuviškieji daliniai, remiant dviem šarvuotiem traukiniais, pradėjo priešpuolį. Jis neatnešė didesnių pasekmių ir spalio mėn. 3 d. įvykęs lemiamas savanorių divizijos puolimas baigėsi Varėnos stoties ir miestelio užėmimu, paimant kartu ir šarvuotą traukinį "Gediminas".

Geležinkelio susisiekimas Suvalkija-Vilnius buvo nutrauktas. 3-čios lietuvių divizijos daliniai, atvykstantieji nuo Alytaus turėjo tuoj pat stoti į kovą. (Kaip Lietuvos karių prisimena "sukilėlių" gen. L. Želigovskio? Rasuose Archiwum Akt Nowych - AAN Želigovski, A. 21 k. 8. Jis rašo: "Lietuvos kariuomenė labai neištverminga. Gerai aprenkta ir ginkluota. Gerai vokiečių apmokyta su gerais karininkais. Tačiau kovoti gerai ji nemokėjo, nors gerai šaudė. Sprendžiant, kad jos silpnumas glūdėjo tame, kad ji niekuomet nebuvo kautynėse. Žodžiu "zaleželi pole". Arba vėl, po kautynių prie Juodeliškių kaimo, paėmus į nelaisvę I Lietuvos divizijos štabą su gen. Nastopka, gen. Želigovskis, norėdamas Lietuvos vyriausybę priversti prie derybų ir parodyti savo gerą valią, visus Lietuvos karininkus atvežė į Vilnių, patalpindamas juos George viešbutyje, duodamas kartu pilną judėjimo laisvę mieste už jų karišką garbės žodį. Kaip rašo Želigovskio giminaitis Kadenac - Centralny Archiwum Wojskowy, WBH, t. 608 - išskyrus gen. Nastopką ir mjr. Kopciuką, kuris vėliau ir taip pastoviai apsigyveno Lenkijoje, visi štabo lietuviai karininkai, nežinint duoto garbės žodžio, pasitaikius pirmai progai, pabėgo į Lietuvą - K. B.).

Bus daugiau.

ŠIANDIENINĖS PROBLEMOS

Rašo B. Milašius.

Per visą žmonijos istoriją žinonės vargu ar taip domėjosi ateitimi, kaip pastaraisiais dešimtmečiais ir net metais. Tai ne vien tik smalsumas, kad ir labai girtina būtų ši savybė. Dabar niekada pasaulis nesikeitė tokiais tempais per vienos kartos amžių. Svarbiausia, kad tos permainos suvokiamos kaip, kitų dar gilesnių poslinkių ir sukrėtimų ženklas. Štai kodėl žmonijos ateitis tapo vienu opiausių ir ginčytinų dabarties temų.

Autorių veikalai šiandieną skiriami labiausiai ateitį spręsti ir remiasi prielaida, sunkių ginklų pranašumu. Daugelis jų pasižymi bejėgiškumu prieš taiką turėtų įvykti. Kai kurie mokslininkai yra įsitikinę, kad žmonija lekia į savo ateitį kaip srovės pagauta valtėlė, nešama į nežinatą.

Per dešimtmečius skiriančius mus nuo 2000 metų; žemės gyventojų skaičius padvigubėjo ir pasiekė iki šešių milijardų žmonių. Vėliau žemės gyventojų skaičius dvigubės vis trumpesniais laikotarpiais. Atečiai skirtuose darbuose, jau atsirado posakis "demografinis sprogimas". Tyrinėtojai kalba apie šimtų milijardų žmonių perpildytoje dūtančioje žemėje. Apskaičiuota, kad jau po trijų šimtų penktiasdešimt metų žmonės gyvens taip tankiai, kad net stovėdami vienas prie kito negalės išsitiesti žemės rutulio sausumoje. Darkiti mokslininkai spėlioja, kad katastrofa įvyksianti žymiai anksčiau. Japonų profesorius Kurrod spėja, jeigu gyventojų skaičius progresyviai daugės - yra tendencijos, kad laike 20-30 metų bus kritiška padėtis Azijoje. Tam pritaria ir kiti mokslininkai. Jų nuomone trumpoji ateitis pribręs ir išsaus netaikmės: badą, skurdą ir klysmuojančias agonijas, jeigu žmonių didėjimo skaičius nebus pristabdytas. Svarbiausioji problema, tai maistui pirkti resursų išsekimas.

Tarptautinių organizacijų

duomenimis, jau dabar du milijonai žmonių badauja. Nuolat badaujama besivystančiose šalyse, kuriose pagreitintu tempu žmonių prieauglis didėja.

Badas jau tiesia savo kaulėtas rankas į tas šalis, kuriose palyginti egzistuoja žemesnė kultūra negu Amerikoje bei vakarų Europoje. Kai kurie mokslininkai jau yra patyrę, kad netik Azijoje, Indijoje, Pietų Amerikoje ir Afrikoje, bet kai kur ir Europoje kas metai pragyvenimo problema sunkėja, ir jeigu ne Kanados ištekliai, tai trumpoje ateityje pasėktų vargo slegiančias valstybes. Žurnalas "Frans observer" pastebi, kad šiuo metu nedavalo apie 30% visų prancūzų, o Sovietų Sąjungoje apie 70%. A. A. John Kennedy būdamas J. A. V. prezidentu yra pareiškęs, kad jų turtingoje šalyje yra nusiskundimų iš biednuomenės pusės, kad Amerikoje apie septyniolika milijonų žmonių kenčia nedatekliai.

Jeigu jau dabar iš trijų milijardų žmonių badauja 20%, taikas bus, kai žemėje gyvens šeši milijardai?

Gyventojų sutalpinimo poslinkiu charakteris įgalina galvoti, kad pagrindinėmis gyvenimo vietomis bus miestai. Spėjama, kad vakarų Europoje jau 1972 metais miestuose gyvens septyniolika dešimtys du procentai visų šalies gyventojų, o už penktiasdešimt metų tikriausiai gyvens 90%. Ateinių technologijos instituto žmonių įkurdinimo problemų centras apskaičiuoja, kad 2050 metais dauguma miestų susijungs ir mažesnieji miestai nustos savo pavadinimų vardo. Jie sudarys ištisas tankiai apgyvendintas juostas nusitęsusias daugelį šimtų kilometrų. Urbanizaciją lydės labai didelė gyventojų koncentracija, kuri vietomis steks net 250.000 žmonių kvadratinėje mylioje.

Jau dabar galima numatyti kai kuriuos niūrios ateities bruožus. Viena tokių problemų - tai aprūpinimas gyventojų gė-

lu vandeniu. Architektai ir demografai su nerimu taria žodį "vanduo". Nemažas skaičius stambių miestų Azijoje jau dabar kenčia trūkumą gėlaus vandens stoką ir trumpoje ateityje taps perkama prekė.

Greta šių problemų psichikai plečiasi beprotystė. Psichiatrai žino terminą "stress". Juo pažymima ta nuolatinio nervų įtempimo būklė, kuri paprastai būdinga didelių miestų gyventojams. Dėl šios nuolatinės įtampos greitai plinta nervų - psichiniai susirgimai, ypač tropikiniuose kraštuose. Jau dabar šalyse su daugeliu didelių miestų šis reiškinys įgauna hitlerinės nacionalinės katastrofos charakterį. Kai kuriuose kraštuose laike antrojo pasaulinio karo nervų psichiniai ligoniai užėmė didelį procentą ligoninių lovų. Atidžiai ištyrus gyventojus, gaunami dar didesnį nerimą keliantys pasakiški skaičiai. Po apstraktaus patikrinimo Niujorko rajone Midtown parodė, kad didelis procentas tame rajone gyvenančių žmonių serga vienkia ar kitokia psichine liga, arba yra pastebimi nukrypimai nuo savo nervų kontrolės, nekalbant apie atsilikusias šalis.

Psichinių susirgimų daugėjimas ir miestų augimas yra tampriai paliestas viso pasaulio didmiesčių. Todėl jau dabar kai kurie mokslininkai kalba apie besitvirtinančią beprotystės bangą apie psichines epidemijas ir kitas psichopatines ligas.

Kalbant apie ateitį, negalima nutylėti ir kitas civilizacijos ligas - savižudybių bei automobilių katastrofų. Jau dabar yra skaičiuojama tūkstantis žmonių dieną. Per metus trys milijonai žmonių bando nusizuoti, o penkiolika milijonų ketina tai padaryti. Tai baisūs skaičiai. Tačiau dar labiau sukrečia tai, kad daugiausia savižudybių tenka labiausiai didmiesčiuose, kuriuose sutelkta daug gyventojų.

Nelaimėse labiausiai nukentčia jaunesnio amžiaus žmonės. Ta proga įdomūs skaičiai apie Indiją ir Pietų Afrikos respublikas. Jeigu baltųjų žmonių savižudybių indeksas 14, 2%, tai vietinių gyventojų jis tris kartus didesnis. Taigi, tenai gyvenantieji baltieji žmonės yra labiau privilegijuoti, todėl linkę emociniam nepasitovumui ir savižudybėms. Reikščia galima tikėtis, kad smarkiai augant miestams ir bendrai gerovei, tokiu pat mastu didės ir savižudybių skaičius? Mokslininkai sako, kad per artimiausius dešimtmečius žymiai pagausės savižudybių, psichinių nusikaltimų, prievartavimų ir sadizmo susiprės rasisis antagonizmas, plačiai paplis nauji narkotikai ir pagaliau degreduos ir smuks žmogaus moralė iki negirdėto skaičiaus.

Optimistinių pažūrų žmonės šiomis mokslininkų sugestijoms griežtai prieštarauja ir tvirtina ir bergždžiai filosofuoja "demografinio" sprogimo nebus, nes jie numato tris išeitis: 1/ Demografinė politika apribos gimimų skaičių. 2/ Gimimų skaičius sumažės stichiskai. Tai jau vyksta išsivysčiusiose šalyse ir paprastai siejama su gyventojų kultūros ir gyvenimo lygio kilimu. 3/ Žmonės apsigyvens sausuose rajonuose, okeanuose, o taip pat persikels į kitas Saulės sistemos planetas. Nekalbėsimė ar realūs šie projektai ir koki vaidmenį juose vaidina skaičiai bei realios galimybės. Mes tik pažymėsimė, kad tokia nuomonė yra.

Bus daugiau.

DAIL. A. TAMOSAITIENES PARODA OTTAWOJE (Ottawa Little Theatre Art Gallery) įvyksta š.m. spalio mėn. 8-19 dienomis. Parodos praga išleis tas dailus katalogas, kuriame cituojamos E. I. Taylor, dr. Ilonos Gražytės, Andrey Stinson, dr. J. Pikūno ir dr. B. Ciplijauskaitės pasisakymų ištraukos. Spausdiname vieną naujųjų dail. A. Tamošaitienės kūrinių reprodukciją - SVIESOS VERSMĖS (aliejus).

dijos išleidimo, po milžiniškų pastangų panaudojimo, galima buvo tikėtis, jog p. Kapočius būtų pajėgiausias suorganizuoti specialistus Lietuvos istorijai parašyti ir atspausdinti. Jam nutilus, atsirado kita grupė, kuri nori, kad Lietuvos istoriją rašytų vienas asmuo, vienos politinės - pasaulėžiūrinės grupės asmuo.

Lietuvos istoriją parašyti nėra lengvas, bet labai atsakingas darbas. Vienam asmeniui pavedus, ji gali išeiti vienašališka. Nežiūrint prof. Ivinskio pasirošimo ir mokslinės erudicijos, tačiau būnant priklausomam vienai politinei grupei, sunku būtų išivaizduoti, jog Lietuvos istorija būtų labai objektyvi, nes žmogus lieka saviems principams kietas.

Lietuvos istorijoje turės būti paliesta ir jos teritorija, jos politinės, ekonominės, kultūrinės, karinės sritys, neaplenkiant ir socialinių reikalų. Tos stambios sritys dar šakosis. Tad ar gali vienas asmuo būti objektyvus visų tų problemų nagrinėjime ir teisingai bei tiksliai pristatyti. Sakysime, kaip prof. Z. Ivinskis vertins gruodžio 17 d. įvykius, kaip bus prieita prie Vasario 16 d.

Atrodo, būtų tikslu, jei prof. Ivinskis paskelbtų Lietuvos istorijos redakcinės kolegijos sąstatą. Sakysime karinius reikalus gali įvertinti tik specialistai kariškiai. Kol dar yra gyvų atsakingose pareigose pasižymėjusių asmenų, turėtų būti paskiepti prie šio labai svarbaus darbo. Visiems yra žinomi keli aukšti karininkai, kurie tikėtų tokioms studijoms.

KODĖL LIETUVIAI DAINUOJA BLOGIAU UŽ ITALUS?

DAINININKAS VACLOVAS DAUNORAS
ATSAKO Į ŽURNALISTO TOMO SAKALAUŠKO KLAUSIMUS

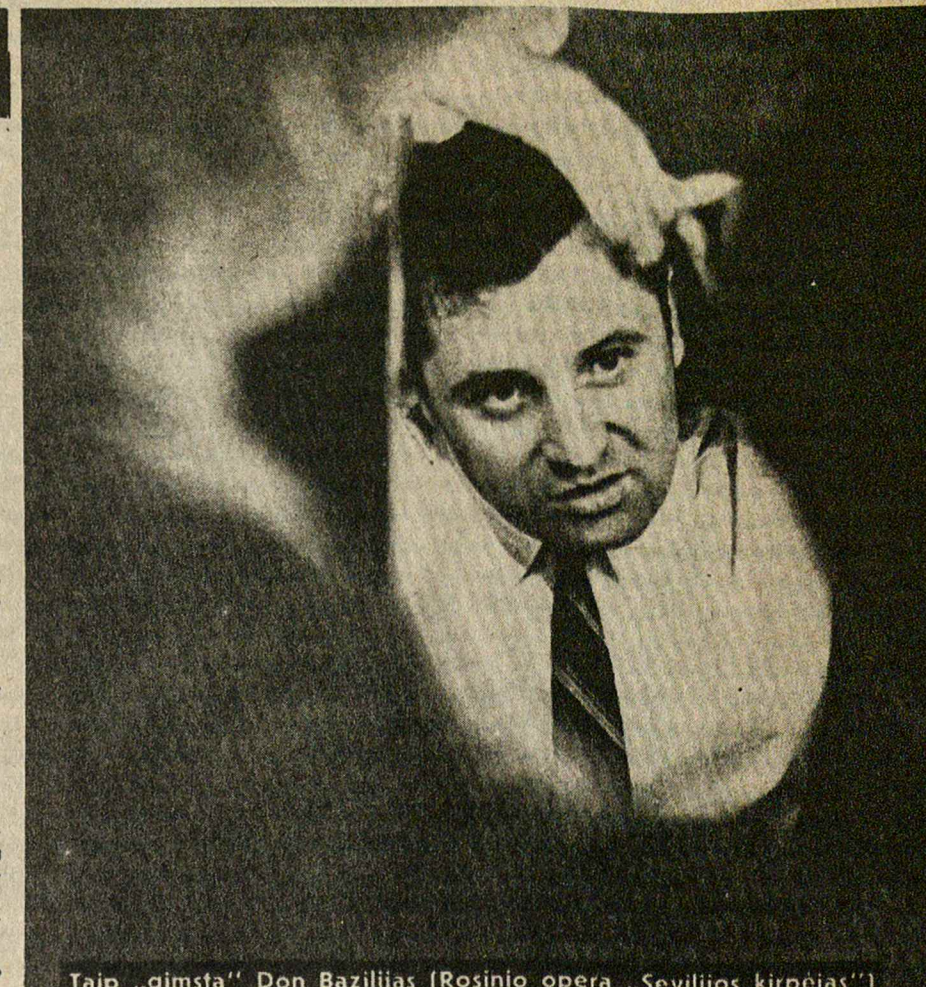
ŽURNALISTAS: Jūs nelabai seniai grįžote iš Italijos. Dvejuis metais tobulinotės garsiajame, jau du šimtus metų gyvuojančiame Milano La Skalos operos teatre. Geri pavyzdžiai moko; jie kaip ryškios, laiko išbandytos ir patikrintos gairės šviečia kelyje kiekvieno žmogaus, kuris, nebodamas sunkumų, pasiryžęs nusistoti vietoje, nepaliaujamai tobulėti ir siekti. Norėjume, kad šiame pokalbyje pažvelgtumėte iš tų pasaulinės dainininkų Mekos aukštumų į lietuvišką vokalinių menų ir operą.

Sakoma, kad pati gamta, kalba, prigimtis suteikia italams vokalinių privalumų, kuriais nepasizymi kitų tautų žmonės, gyvenantys kitose aplinkose; esą, italas kiemsargis dainuoja kaip operos dainininkas. Ar iš tikrųjų tokia italų prigimtis? Ar, sakysime, mes, pabaltijiečiai, negalime jiems prilygti savo balsais?

DAINININKAS: Ar Italijoje kiekvienas kiemsargis dainuoja kaip operos solistas? Miltai! Atvirai kalbant, gyvenamas tuos dvejuis metais Italijoje, nė karto negirdėjau, kad, vienon krūvon susėję, keli italai taip gražiai, balsingai ir darniai dainuotų, kaip Lietuvos kaime. Mes turime nė truputį ne blogesnės, o gal dar ir geresnės tos vadinamosios „balsinės medžiagos“. Tik labai gaila, kad ne visada sugebame ją tinkamai išugdyti!

ŽURNALISTAS: Kodėl?
DAINININKAS: NETURIME VIENINGOS, VIENALYTĖS METODOLOGINĖS MOKYMO SISTEMOS. Kiekvienas mūsų dainavimo pedagogas, turėdamas pačių geriausių ketinimų, dėsto taip, kaip suprantą... Tur būt, pastebėjote: italų, kad ir skirtingų solistų, dainavimą lengva atskirti nuo kitų pasaulio dainavimo mokyklų. Jie išugdyti tos pačios italškosios bel canto vokalinės mokyklos, išugdyti vieningoje mokyimo sistemos bazėje, kuri vadinama „REFLEKSIŲ DAINAVIMU“.

ŽURNALISTAS: Kokie pagrindiniai šios mokyimo sistemos principai?

Taip „gimsta“ Don Bazilijus (Rosinio opera „Sevilijos kirpėjas“)

DAINININKAS: Įvairūs pedagogai vienodai suprantą „vokalinio instrumento pagaminimą“. Čia taip ir sakoma: dainininkui svarbiausia „sukurti instrumentą“, nes „dainuojame ne balsu, o instrumentu“. Tai pagrindinis: bel canto dainavimo mokyklos principas, kurio paslaptį, kaip sakydavo mano pedagogas Dženaras Bara, reikia ieškoti patoje bel canto XVII-XVIII amžių vokalinių klasikinių literatūroje.

Refleksinis dainavimas turi tris pagrindinius bruožus: fizinį, techninį ir emocinį. Sakoma, kad dvejuis metais reikia tobulinti vokalinių instrumentų, ketverius — ruošti repertuarą, o dar dvejuis — susipažinti su įvairiais stiliais. Trumpai kalbant, svarbiausias italškosios vokalinės mokyklos tikslas — išugdyti mažai nuo dainininko valios priklausantį išgūdį, refleksus. Dveji metai, kuriuos praleidau Milano, ir buvo skirti tiems naujiems refleksams išugdyti, tobulinti dainavimo instrumentą. Ugdati tuos refleksus, visada labai jautriai atsižvelgiama į kiekvieno dainininko individualybę. Kiekvienas žmogus turi nepakartojamą, tik jam būdingą prigimtį, fizinis balso davinys... Antra vertus, iš dainininko reikalaujama griežto režimo. Jei pasirinkai dainininko kelią — visas jėgas ir valią turi atiduoti dainavimo menui tobulinti. Tačiau mūsų konservatorijos praktika rodo, kad studentas vokalistas, kad ir labai norėdamas, ne visada gali skirti visas jėgas pagrindinei specialybei. Antai kartais studentas iš ryto turi solfedžio užsiėmimus, po to — kamerinis dainavimas, dar vėliau — fizinis lavinimasis ar kas nors panašaus, ir tik po to jam lieka laiko specialybės užsiėmimams. Ar studentas gali dainuoti? Aišku, ne!

Manau, sudarant mokyimo planus ir nusitariant studento režimą, SVARBIAUSIAS IR PAGRINDINIS DĖMESYS TURI BŪTI SKIRIAMAS SPECIALYBEI. Pagaliau, atliekant fizinio lavinimosi užsiėmimus, būtina atsižvelgti į vokalistų specialybės ypatumus: čia reikia taikyti specifinius pratimus. Refleksinis dainavimas reikalauja, kad iš pat pradžių būtų ugdomi teisingi įgūdžiai.

ŽURNALISTAS: Operos teatro nesėkmes neretai bandomė paaiškinti silpną ar nepakankamai geru studentų parengimu konservatorijoje. Ar, jūsų nuomone, tam yra pagrindas?

DAINININKAS: Man rodos, pats teatras turi susirasti talentingų dainininkų, būsimų solistų, nuolat galvoti apie trupės atnaujinimą, apie savo prestižą ir ateitį... Dėl to būtina, kad TEATRAS IR KONSERVATORIJA GLAUDŽIAI BENDRADARBIAUTU. Teatras turi domėtis, kas vyksta jau pirmuose konservatorijos kursuose; jis turi į studentus vokalistus žiūrėti kaip į būsimus solistus, kaip sakoma, „sirgti“ dėl jų, žinoti, ko jam reikia ir ko jis nori... La Skalos pavyzdys akivaizdžiai moko, kad reikia ir galima žiūrėti daug metų į priekį... Be to, čia klausimai sprendžiami labai praktiškai. Antai prie La Skalos veikianti dvimetė dainininkų mokykla ruošia su dainininkais tokias partijas, kokių reikia teatrui. Deja, mūsųose kol kas tokių kontaktų tarp teatro ir konservatorijos nėra. Dėl abipusiškos kaltės solistai nepakankamai paruošiami. Studentas mokomas penkerius metus, jam sakoma, kad iš jo bus solistas, o kai baigia — jėm nesuranda vietos. Kodėl taip atsitinka? Negabus! Tai kam tada jį reikėjo priimti į konservatoriją? Menas nepakencia silpnų, nežino gailės.

LIETUVOS ISTORIJOS PROBLEMA

(Rašoma „DIRVOS“ 64 nr.)

Paskutiniu metu rimtai susirūpinta Lietuvos istorijos medžiagos rinkimu ir jos išleidimu ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų.

Kiek prisimenama, savo laiku Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius buvo paskelbęs, kad rengiasi išleisti Lietuvos istorijos kelius tomus. Vėliau patyrėme,

kad Lietuvių Fondo vadovybė paskyrė 5000 dol. prof. Z. Ivinskiui, kad jis parašytų Lietuvos istoriją trijuose tomuose. Nežinia, ar buvo tartasi su J. Kapočium dėl jo užsibrėžto projekto. Ar jis jau buvo sudaręs reikiamą kadra specialybių, ar tik buvo projektuojama. Po sėkmingo Lietuvių Enciklope-

Brian BEEDHAM

KOMUNIZMO KRIZĖ

(Laisvai vertė Vacys Žižys)

Taip pat tiesa, kad ir nekomunistiniame pasaulio dalyje rasime daug kraštų, kur pliuralizmas reiškiasi tikrai ekonomijoje, bet ne politikoje, tai yra kapitalistiniai kraštai, bet nebūtinai demokratiški. Kartais kraštas /pav. Graikija 1967/ atsisako pliuralizmo politikoje, nors naudojasi juo ekonomijoje. Ir tokiu atveju, demokratijos turėtų save nemažai vanoti kiekvienu metu kai jos ima per daug savimi didžiuotis. Tačiau, faktas lieka faktas, jog demokratija niekad nepasireiškia marksistiniuose kraštuose. Ir atrodo, kad tik pliuralistinė ekonominė sistema pavirto į tą dirvą, kurioje demokratija geriausiai auga. Ko gero, tai yra vienintelė jai tinkanti dirva.

Pagal dabartinius duomenis, vakarų sistema, su visais savo trūkumais, veikia geriau už marksistinę. Ir sunku pramątyti kaip komunistai galėtų iš tos jiems nepalankios padėties išsinarplioti. Vieninteliai žmonės, kurie galėtų ką nors ta linkme nuveikti yra kaip tik tie, kurių rankose ir randasi visos jėgos šaltiniai ir kurie yra pasiryžę išlaikyti tą šaltinį nepakeistai. Brežnevas brutaliai ir visai aiškiai įrodė tai, dar 1968 lapkričio mėnesį, kai jis išaiškino "socialistinės bendruomenės" sąvoką. Kraštas, kartą tapęs komunistiniu, neturi kelio atgal. Rusijos vadai yra pasiruošę, net karine jėga, sulaukyti bėgančių nuo "socializmo". Jie taip pat išaiškina net ir socializmo sąvoką. Toks yra receptas, parašytas Maskvoje, ir jo pagalba, padėtis satelitiniuose kraštuose išlaikoma nepakitusi.

Viskas atsidūrė amžinajame rate, kuriame partijos aštrumas daro sistemą neefektyvia ir neefektyvi sistema daro partiją dar aštresne. Ir norint iš to am-

Užkietėjusi trijulė: Gomulka, Ulbricht ir Brežnev.

žino rato ištrūkti, reikia sušvelnėjimo pačioje Maskvoje. Nieko nėra negalima. Jug maršalas Tito ir Dubček sušvelnėjo, o jie tačiau buvo komunistų partijos vadai. Ir Sovietų Sąjungoje yra pakankamai partijos narių, kurie puikiai mato kokią kainą jų partija sumoka už savo dabartinę politiką: antgonizmas užsienyje, apatija ir ekonomijos susilpnėjimas namie. Juk pirmoje eilėje jie yra visi technokratai ir tik antroje ideologai. Vieną dieną, šie žmonės gali perimti Sovietų partijos vadovavimą /paveldėjimo ar net perversmo keliu./

Daleistina. Tačiau, jei tas galėtų įvykti tai jau turėjo įvykti, laike šios Rusijos vadų generacijos — Kosyginų generacijos, nes jie ir yra tais technokratais. Jie matė kas dėjos prie Stalino. Jie žino kas darosi ir dabar. Ironiška, kad tas pats technokratas Kosyginas, paliepė užimti Čekoslovakiją net nepaisydamas ideologo Suslovo protestavimo. Pats Suslovas, žinoma, protestavo tik dėl tikėtosi komunistų užsienyje nepritarimo.

Jau ilgas laikas kai viliamasi Maskvos širdies suminkštėjimu. Gąsdina mintis, kad gal Rusijos komunistų partija yra jau pakliuvusi į padėtį be išeities. Ji negali leisti daryti radikalius komunistinės sistemos pakeitimus, neprisipažindama, jog ji yra klaidinga ir neatsisakydama komunistinio pasaulio vadovavimo. Teisindami save ir tautinės jėgos interesų vedami jie pavirto į nelanksčiausią grupę pasaulyje. Be opozicijos, be rinkiminės sistemos — niekas negali jų vadų nuomonių jėga pakeisti. Štai kodėl padėtis 1969 metais, po Čekoslovakijos invazijos, yra pagrindiniai skirtinga nuo padėties 1956 metais, po Vengrijos invazijos. 1956 metais Rusijoje ėmė reikštis liberalizavimo polinkis, o 1969 metais toks polinkis yra pasukęs atgal į priespaudą. Gali būti, jog vieną dieną Maskvoje, kas nors ir turės protingos drąsos vėl nukreipti tą polinkį į teisingesnę pusę. Jei ne, tai dviešimt pirmojo šimtmečio istorikai turės marksizmą laikyti vienu iš klaidingiausių posūkių visoje žmonijos istorijoje.

PABAIGA.

čio; nesugebi — užleisk vietą sugebančiam. Pasigalėjęs negabaus studento, vėliau operinis menas atsigręs prieš patį žiūrovą, jo nepagalėjęs. Jei operos teatras ir konservatorija nesuras kontaktų — neišvengsime vokalinės krizės. Kol du suauge petasi ir nesutaria, vaikas kenčia...

JURNALISTAS: Na, bet, sakykite, tas „vaikas“, penkerius metus mokytas, laimingai pateko į teatrą.

DAINININKAS: Man rodos, jam dar nėra pragrindito džiaugtis. Išėjęs iš konservatorijos, jis netenka glostyti priežiūros, paliekamas dievo valiai... Dainuok, kaip išmanai. Tuo tarpu nė vienas La Skalos solistas per visą kūrybinės karjeros laiką nepraranda pedagogo globos. Tai taisyklė be išimčių. TOKI PEDAGOGA, KURIS NUOLAT PRIŽIURĖTŲ SOLISTUS, BŪTINA TURĖTI TEATRE. O jo nėra. Pedagogas arba teatro meno vadovas, gerai išmanantis vokalo reikalus, turėtų aiškiai nubrėžti ir sudaryti kiekvieno jauno solisto visos karjeros repertuarą. Tai kūrybinis dainininko biografas. Apie tai mes negalvojame. Jaunam dainininkui, atėjusiam į teatrą, dažnai daroma „paslauga“: patikimos patalos sudėtingiausios partijos. Tai dažnai būna meškos paslauga. Ką turėtų dainuoti subrendimo apogėjuje, dažnai jis dainuoja, žengdamas pirmuosius savarankiško kūrybinio gyvenimo žingsnius. Čia būtinas nuoseklumas... Prisimenu vieną ryškų pavyzdį. Žinomas italų tenoras Pavarotis pedagogu nurodymu dėl visiško vokalo slopinimo, ruošdamasis dainuoti sudėtingesnes operų partijas, ištisus trejus metus dainavo tik Hercogo partiją Verdžio operoje „Rigoletas“. O mes dažnai teisiuipame kitais rodikliais, pavyzdžiui, kiek solistas sudainavo partijų. Beje, vokalinio meno „žvaigždės“ Italijoje per sezoną paprastai dainuoja ne daugiau kaip 2–3 skirtingose operose. Mūsų solistai dažnai ligam arba nef visam laikui praranda „formą“, tiesą sakant, ne todėl, kad daug dainuotų, o todėl, kad pradeda nuo to repertuaro, kurį, gal būt, reikėtų dainuoti po dešimties metų...

JURNALISTAS: Teatro vadovybė, vykdydama finansinį ir spektaklių planą, stengiasi publikos dėmesį patraukti naujais vaidais. Matyt, tai ne antraielė priežastis, sudėtingus vaidmenis paskiriant jauniems, dar nepatyrusiems solistams. O ką teatrui daryti!

DAINININKAS: Iš tikrųjų tai ne antraielė priežastis. Reikia pasakyti, kad iš viso finansinis ir spektaklių skaičiaus planas gimdo nenormalią padėtį. Geriausi pasaulio teatrai gyvena iš dotacijų. Kodėl mums reikėtų vaikytis finansinio efekto ar pelno! Man rodos, visų mūsų pagrindinis tikslas — spektaklių kokybės, o ne kiekybės siekimas: juk menas nepripažįsta jokių kompromisų, vidutiniškumo ir pilkumo. Meno paskirtis — teikti žmonėms dvasinį džiaugsmą, o šią misiją gali atlikti tik aukščiausios kondicijos menas, nesulijęs su jokia materialine nauda. Tai menas, nežinantis kompromisų, gali žmonėse išugdyti estetinių vertybių troškimą.

Galvojant apie teatro planus, kyla ir kitokių pobūdžio samprotavimų. Antai teatinio sezono metu kiekvieną savaitę — 6 spektakliai. Kodėl šeši! Ar kas bandė rimtai pagalvoti apie miesto meninius poreikius! Man rodos, sudarant teatro afišą, būtina atsižvelgti į miesto gyventojų skaičių, žmonių, lankančių teatrą, procentą ir kitus dalykus. Gal paaiškėtų, kad ir geriausias teatras, rodydamas šešis spektaklius per savaitę, nesulauktų anslago. Gal visiškai pakaktų ir dviejų trijų!...

Ir dar. Kad nenukentėtų pamėgti dainininkai dėl finansinių planų, kad galima būtų racionaliau reguliuoti jų kūrybinį gyvenimą, reikėtų daugiau kvestis gastroliuojantių solistų. Tai pajalvintų teatrinių gyvenimų, o svarbiausia — liktų laiko keli šezono repertuaro meninį lygį. Taip elgtis daugelis teatrų; tai natūralu: kad ir geriausias solistas, jei jis be perstojo dainuotų tam patiam klausytojui — nebelenka patrauklumo, nusibosta...

JURNALISTAS: Besidomint teatro lai pasakyti, na ne tik apie operos teatro kolektyvą gyvenimu, nesunku pastebėti, kad čia toli gra-

žu ne visada vyrauja savitarpio pagarbos atmosfera. Gal ją pagimdo pati teatinio darbo specifika! Gal pavadas ir kiti, nors ir, kaip sakoma, žmogiški, bet ne visai patrauklūs bruožai, tiesiog neišnykstantys dalykai!

DAINININKAS: Nepagarba ir kitos negerovės, trukdančios dirbti, žinoma, nėra kokie nors neišvengiami dalykai. Priešingai, juos lengva išgyvendinti, įvedus tvarką ir sistemą. Tokia tvarka, aiškiai nusakanti kiekvienam vieta, pareigas, atlyginimą ir visa kita, yra KONTRAKTINĖ SISTEMA.

Antai La Skaloje kiekvienam teatiniam sezonui teatro vadovybė su dirigentu, režisieriumi, dailininku ir solistais sudaro kontraktus penkiems spektakliams. [Beje, kontraktai, tiesa, siek tiek mažesnei sumai, sudaromi ir su dubliuojančiais solistais, kurie dainuoja tik susirgus pagrindiniams atlikėjams.] Vadinasi, teatras aiškiai pats pasako [o nepalieka spresti patiems atlikėjams]: „Tu geris, o tu blogesnis“. Čia sugebėjimas ir atlyginimas — neatskiriami dalykai. Be to, sudarant kontraktus, atlyginimo dydis priklauso ne tik nuo meninės individualybės masto, bet ir nuo dainuojamų partijų sudėtingumo. Sudėtingumas sprendžiamas, žiūrint iš bel canto pozicijų. Šitas kontraktavimo principas, lygiavimas nebuvimas, atlyginimas skatina nuolat palaikyti meistriškumą, sveiką kūrybinę konkurenciją. Šį sezoną dainavai blogai — kitą teatrą kvies kitus... Tai neleidžia užsnūsti, gyventi praeities nuopelnais, sudaro teatro aplinkoje pagarbos atmosferą, užkerta kelią intrigoms, pataikavimui. Deja, lygiava, kuri kol kas mūsųose praktikuojama, dažnai ugdo lavravimo įgūdžius tarp kolektyvo narių, padėties ir vardo.

La Skalos premjerai trupę formuoja spektaklio dirigentas. Jis atsako už spektaklio meniskumą. Niekas — jokios visuomeninės organizacijos — nesikiša į jo darbą...

Manau, įvedus ir pas mus kontraktinę sistemą, būtų išspręsta daug svarbių ir aktualių teatinio gyvenimo problemų.

JURNALISTAS: Tačiau kontraktinė sistema reikalauja gerų atlikėjų!

DAINININKAS: Taip. Bet nemanau, kad dabar teatro vokalinis-kūrybinis pajėgumas yra kritiškoji būklė. [Tarp kita ko, mūsų kolektyvas palyginimui labai jaunas; vyriausias atlikėjas neturi daugiau kaip 45-erius metus.] Yra iš ko pasirinkti, tik svarbiausia, kad pats teatras, vadovybė tuo susirūpinę...

JURNALISTAS: Dažnai mes esame blogo spektaklio liudinkiniai. Apie tokius spektaklius ir kalbama, ir rasoma. Tačiau niekada negirdėti klau-simo: kas pagaliau atsako už spektaklį!

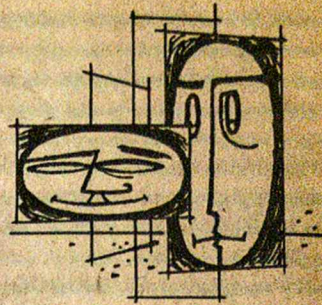
DAINININKAS: Natūralu, jog už nepasisekusį spektaklį visų pirma turi atsakyti tie, kurie dalyvauja scenoje. Jie ir atsako už blogą darbą, jei žiūrovas lieka nepatenkintas. Tai didžiausia bausmė. Tačiau nepasisekęs spektaklis, man rodos, daugelio priežasčių rezultatas. Jo sėkmė ar nepasisekimas prasideda jau planuojant, parenkant spektaklio sąstatą. Ankščiau pasakytos kai kurios mintys ir buvo noras kiek įsigilinti į mūsų vokalinio meno operos problemas, paieškoti nepasisekimo šaknų.

Teatre užleidžiami meniniai reikalai, visiškai užmiršama, kaip svarbu nuolat atnaujinti kolektyvą... Štai pavyzdys iš baleto veiklos. Prieš kurį laiką į teatrą iš karto atvažiuo net 11 jaunų šokėjų, balgusių Leningrado Vaganovos baleto mokyklą. Kur jie dingio? Girdėti tik viena kita pavarė. Kas turėjo rūpinis jų augimu! Manau, labai praverstų visam laikui išsiskirti kiekvieno kolektyvo nario vieta, jo pareigas ir atsakingumą už savo darbą. Sakoma, kad nepatiktųjų teatro sąlygos. Priešingai, esą, į naujus, patogius rūmus, naujai ir dirbim. Žinoma, sąlygos nėra idealios. Tačiau ne jos pagrindinės kaltininkės: trūkdo ne blogų palatpos, o bloga tvarka, blogas teatro reikalų supratimas. Naujų rūmų sienos neišgelbės.

Nemanau, kad šiuo metu mūsų operos teatras patiria įdomią gilą krizę. Tačiau kiekvienas, kuriam rūpi jo reikalai, turi pagal savo jėgas siekti, kad to neįvyktų.

„SVYTURYŠ“

KREIVI VEIDRODŽIAI

NEPATENKINTI KALAKUTAI

Didelis šuldu-buldu ūkio Vilniaus agrozootechnikumo mokykloje ūkio paukščių termioje. Kalakutus, atrodė, trenks apopleksiją: taip smarkiai paraudę jie sparnais rėžė ratus apie ūkio direktorių Radzevičių, vyr. buhalterę Galdamavičiūtę ir vyr. zootechniką Kosovę.

Pastarasis, tiesa, formoje dažnas svečias. Kosovė, mat, savanoriškai užsikrovė ir nedėkingas kalakutų realizuotojo pareigas. Paukštinkės pagal racionus tuos kalakutus nušėdavo iki kondicijos. O paskui atvykdavo Kosovė. Viena. Nei skyrė vedę, nei buhalterio į palydas nekėsdavo, jų brangaus laiko netrukdėdavo, nes tokie palydavo suteiktų tik papildomų rūpesčių. Jie dalyvaujant, kiekvieną kalakutą tektų sverti spurdantį ir jau nupeštą, kad juodu ant balto atspindėtų jų gyvas svoris ir mėsos išleiga. O zootechnikas nepakentė formalumų. Jei kartą mokomojo ūkio paukštynas patikėtas jo žiniat, tai jame jis ir jaučiasi kaip nuosavoje vietoje. Jo nurodymu sveriami tik kalakutų skerdiena. Paskui į patenką į Juodšilių vartotojų kooperatyvą parduotuvę. Ir ten parduodama sumažintomis kainomis.

Kodėl sumažintomis? Pabandykite paspėlioti. Štai netolimoji praeitis, birželio mėnesio, nuo pelio termioje krito 53 kalakutai. Šį kartą, beje, juos pasvėrė ir prieš skerdimą. Jie svėrė 264 kg. Jėgu ši gyvų svorį perskačiuosime į skerdieną, tai uks turėjo gauti 213 kg kalakutienos. Bet zootechnikas, kaip jau minėta, popierizmo nepakenčia kaip kalakutas raudonos skarėlės. Todėl ir gyvų kalakutų svėrimo, ir skerdienos svėrimo aktai sudėgę kaip ugnį. Pabandykt dabar užgincyti, jog skerdienos buvo ne 121 kg (kaip teigia Kosovė), o 213 kg, t. y. 92 kilogramais būna (kaip turėjo būti pagal teorinius apskaičiavimus)!

Neužgincysite. Zootechnikas turi savo nuomonę ir pardavinėja kalakutieną, kaip sakoma, pigiau grybo: po 90 kapelių kilogramą. Bet juk tai nuostolis ūkiui! Ką mano zootechnikas, šitai nuipindamas paukštieną?

Nesukbėkim su replikom. Užskime į Juodšilių parduotuvę, kurioje turėjo būti realizuoti visi 53 kalakutai. Dėl viso pikto paklauskime, kiek pardavėjos jų pardavė. Atsakymas bus netikėtas:

— Keturis. Viso labo jie svėrė dvidešimt kilogramų.

O kur dar 101 kilogramas, pasak zootechniko, irgi realizuotas per parduotuvę? Ir parduotas, kaip žinote, pusvelčiui. Ogi vietoje likusių paukščių zootechnikas ant prekystalio paklojo grynus rublius, užsidėjo baltą chalata ir pats pradėjo pardavinėti kalakutieną formoje.

Istorija nutylį, ar visį jam mokojo tik po 90 kapelių už kilą, ar už kvaifikuotą pirklę aptarnavimą, už sugebėjimą GERAI įmitusius paukščius pardavinėti kaip liesus zootechnikas ėmė ir antkaini. Tik žinoma, jog prekiaujant jam talkininkavo paukštinkė Molkovskaja, ir kad 92 kilogramų kalakutienos vis dėlto trūkstą. Už tą trūkumą tikrai turėtų atsakyti Kosovė, kšėnė.

Tačiau zootechnikas nelabai testijaudina. Juk ir ūkio direktorius, ir vyr. buhalterė tiesiog sužavėti jo vadovavimu formai. Jie tiesiog stebisi, kaip kalakutai išauga tokie dideli, tokie riebius ir kokių būdu kalakutiena net už versieną pigesne.

Taip besistebėdami jie ir patys pasiėmė iš fermos po didelį riebių kalakutą. Žinoma, papigintom kainom. Todėl patenkinti. Nepatenkinti kalakutai išauga tokie dideli, tokie riebius ir kokių būdu kalakutiena net už versieną pigesne.

IS "ŠLUOTOS".

Ryta, kai norėjosi miego

— Kažkas ateina, — kumštelėjęs petimi, sušnibždėjo Paura. Jo žvilgsnis buvo įsmeigtas į kaimo pusę, skendinčią pilkoje ir minkštoje nakties prieblandoje. Aš atsi-klaupiau ir atsargiai palenkiau karklo šakas, kurios trukdė žiūrėti. Paputau, kad mano sprandą spaudžia šautuvo diržas. Keista, kad iki šiol jo beveik nejaučiau. Tartum ginklas pats save būtų priminęs.

Jau trečia naktis gulėjome šiame pamiškės karklyne, bet tik dabar pirmą kartą pasirodė kažkoks gyvas sutvėrimas. Mes laukėme iš miško, o jis kėmė savo nuo kaimo pusės. Tai ištyndamas, tai vėl sumažėdamas juodas šešėlis per kemsuotą ganyklą artėjo tiesiai į mus. Nors mums, prisipačiusiems prie žemės, jis atrodė nemas, bet greitai supratau, kad tai vaikas. Jau galėjau žiūrėti ant berniukšio kupros užmestą pilką maišelį.

Kai jis beveik susilygino su mumis, Paura stryktelėjo iš krūmo ir čiupo vaiką už peties. Šis išsigančios suriko, bandė išsiveržti, bet stiprus vyro pirštai taip sugniaužė petį, jog berniukštis iš skausmo persikreipė ir pakluso. Paura atsimptė jį į karklyną.

Kišeniniu žibintuvėliu aš švystelėjau vaikui į veidą. Išsigančios juodos akys šaltis markstėsi nuo šviesos ir bėgino į šalis, lyg ieškodamos spragos, pro kurią jis dar galėtų ištrūkti.

— Kas tu toks? — nelabai mandagiai paklausė Paura, atgręždamas į save pablykšusį berniukšio veidą.

Vaikas tylėjo, tartum nesuprasdamas, ko iš jo nori.

— Kokia tavo pavardė? — bandžiau patikslinti klausimą.

— Milašius... — nenoromis sumurmėjo.

— Ak, Milašius! — lyg apsidžiaugęs pakartojo Paura ir, prisikišęs prie ausies, sušnibždėjo man:

— O tėvas miške.

Prie mano kojų pūpojo pilkas lininis maišukas. Atrišęs kaspiną, į maišo supliuškusią gerkle įkišau ranką ir ištraukiau duonos kepala, lašinių bryzą, keletą svogūnų galvų ir baltus apatinius marškinius, suvyniotus į laikraštį.

— Tėvui nešei?

Milašius tvirčiau suspaudė pablykšusias lūpas.

— Padėsim tau nunešti, mes jo draugai, — pasisiūlė Paura.

Vaikas žvilgtelėjo į jį, paskui į mane, pamindžiuokavo basomis kojomis ir vėl nepatikliai panarino galvą.

— Tai kaip? Ar toli nuo čia bunkeris? — neatstojo Paura.

Mažasis Milašius dar kartą metė į jį žvilgsnį ir sumurmėjo:

— Aš nieko nežinau.

— Kaip tai? O kurgi neši tą paviržį? Vėl tyla.

Paura niekada nepasizymėjo didele kantrybe. Tuo labiau, jei kiekvienam aišku, kad užklydęs meluoja. Užsimetęs ant peties automata, mano draugas nervingai vaikščiojo apie vaiką ir gniaužė rankas, tartum ieškodamas, ką sugriebti.

Tuo tarpu iš gretimų krūmų atslinko

dar pora mūsų vyrų. Grėsmingai dideli, apsiakartę ginklais, stovėjome visi ratu, surėmę žvilgsnius į tą išsigančią žvirblį, ir laukėme jo žodžio. Gal sučiuptas siūlo galas nuves mus iki paties kamuolio? Apmaudu būtų grįžti tuščiomis, prisikamavus tris naktis šlapiame karklyne.

— Kur turėjai susitikti tėvą? — bunkeris ar miške? — jau gerokai piktu ir nekantraujančiu balsu paklausė Paura. Sumėmęs dviem pirštais, jis pakėlė panarintą berniukšio smakrą. — Sakyk, o jei ne — pertrauksiu diržų, visi mandrumai išlaks-tys!

— Nežinau! — rėkte išrėkė Milašius.

— Pažiūrėsim, — grėsmingai sudūdėno Paura, nusijuodamas savo karklą diržą.

Vaikas susigūžė, jo išsigančios, bėginančios akys dar labiau išspango. Staiga jis metėsi kaip kurapiukkas pro mano kojas ir tikriausiai būtų pabėgęs, jei ne telefono laidas, kurį buvome nutiesę nuo vieno krūmo iki kito. Pargriuvęs į jį, su čiupu vyrų rankos ir pastatė į vidurį. Paura porą kartų švystelėjo per nugarą diržų. Pliaukšterėjimas lyg šūvių aidas nusirito iki pamiškės, bet naudos iš to buvo mažą: berniukštis įtraukė pečiuosua galvą, sukančiodantis, net ašarų neparodė.

— Tai kaip? Pasakysi?

Turiu prisipažinti, kad man pradėjo patikti šio vaiko ataklumas. Jis galėjo būti dyvikas ar trylikos metų, liesas, išaugtu apiplyšusiu švarkeliu, kelnės — iki pusės blaizdos, o kojos basos. Čiuplus veidelis su tiesia gražia nosimi, juodos didelės akys, plonos, atkaklios lūpos. Jis bijojo mūsų, bijojo diržų ir šautuvo, bet dar labiau bijojo išduoti savo paslaptį.

Žvilgtelėjau į Paurą. Išraudęs jis mirksėjo savo įdubusiomis, bemiegėmis akimis ir, atrodė, buvo gerokai pasimėgęs prieš šį mažą, užsispyrų priešą. Norėdamas pagaliau padaryti stipriausią įspūdį ir mums ir vaikui, jis ramiai, bet kartu daug žadančiai pasakė:

— Man prakalbėdavo ne tokie vyrai! Kai prispausdavau, išdėstydavo kaip klebonui per išpažintį. — Jis šyptelėjo, bet lūpų virpesys buvo sukaustytas ir netikras. — Numaukit jam kelnės!

Seivys, kuris buvo jauniausias ir dar beu-šis mūsų būryje, uoliai šoko į pagalbą. Berniukštis kaip unguris rangėsi jo rankose, stengėsi ištrūkti, ir tik po didelio vargo pasirodė baltas, liesas jo užpakaliukas.

Aš nusigrėžiau. Vis sunkiau buvo žiūrėti į šias nelygias grumtynes. Net kūdikiška nuogybė, blykstelėjusi savo trapiu baltumu tarp kareiviškų milinių ir ginklų, rėžė akis ir smelkė mane nemaloniui mauduliu.

Paura tuo tarpu neskubėdamas ruošėsi egzokucijai. Jis nulaukė kelias liaunas pirmiau kščioti sau per aulinį batą, tartum smia ant savęs išbandydamas jų skaudumą.

Berniukštis, kurio galvą, suspaudęs tarp kelių, laikė Seivys, krūpčiojo nuo kiekvieno kirčio, nors jie buvo skirti dar ne jam.

APSAKYMAS

ALGIRDAS POCIUS

Šis apgalvotai ilgas ir gąsdinantis ruošimasis plakti jį veikė kankinamai. Pagaliau nebeįstovėjęs vaikas, šniurkščiodamas nosimi, sulenėjo:

— Nemuškite, aš pasakysiu.

Paura nustojė švytrevęs vytelėmis.

— Seniai taip reikėjo. Čia vyriška kalba,

— maloniai užbosijo jis, arčiau prieidamas.

Seivys atleido berniukščio galvą. Vaikas greitai užsitraukė kelnės ir pasičiupinėjo nuspaustas ausis.

— Ar toli bunkeris? — paklausė Paura, tėviškai paimdamas berniuką už rankos.

— Netoli, — vos girdimai sumurmėjo šis, nepakeldamas akių nuo žemės.

— Tai veski!

Paura ir berniukštis žingsniavo priekyje, o mes su paruoštais ginklais slinkome iš paskos.

Aušo šiltas, miglotas rytas. Kažkur papieviuose, lyg žaislami slėpnyni, ūbavo kiškiai. Nuo medžių šakų kaspėjo apsunke rastos lašai. Susmigusios į blykstantį dangų, senų eglių ir pušų viršūnės dar tebe-snaudė ramios ir sustingusios, kaip žalios statulos.

Brovėmės per dulsvą prieblandę, kuri, išsigančios artėjančios dienos, spaudėsi labiau prie žemės, lindo į eglių pašakes ir pakrūmes. Atrodė, kad mes savo kūnais taip pat draikome tamsą, ir toje vietoje, kur mūsų praeita, pasidaro šiek tiek šviesiau.

Vedliai kulniavo sėriai — mes vos spėjome sekti. Paura tėviškai laikė vaiką už rankos.

— Ar dar toli? — pasilenkdamas pusbal-siu klausė jis.

Berniukas bailiai žvalgėsi po mišką, tartum iš tikrųjų jis pirmą kartą čia būtų patekęs.

Nužingsniavus dar galą, jis sustojo, susigūžė į pečius ir pralemeno:

— Kad aš nebežinau...

Paura lošterėjo galvą, tarsi būtų gavęs smūgį.

— Brolyti, tu nejuokauk! — pagrasė jis, valdydamas užplūstantį pyktį. — Greičiau rodyk!

Berniukas vėl pasijudino. Slinko jis nenoromis, daugiau Pautos tempiamas. Retkarčiai atsigrėždavo, lyg norėdamas įsitikinti, ar toli nueita.

Šlumsėjome per minkštas samanias, braukėme veidais rasotas medžių šakas, barškėjome, užkliudami šaknų ir išvartų.

Atsidūrė prie pažliugusių tyrelių, sustojome. Kelias užsibaigė.

— Kur? — visų žvilgsniai susmigo į ma-žąjį abejį.

Jis abejingai vartė juodas akis, tartum pats kažkuo stebėtusi, kraipė galvą ir burbėjo sau po nosimi:

— Aš nebežinau...

Paura vėl ėmė čiupinėti apie diržą. Šalia atstojė Seivys. Aš atsisitraukiau nuo būrio ir nusilginau už kadugyno nusišlapinti. Nebenorėjau žiūrėti, kaip ims lupti tą vaiką. Girdėjau, kaip pliaukšėjo diržas, kaip įankstė lyg šūnytis mušamas Milašiu-

kas, o aš tebestovėjau už krūmo, nors savo reikalą buvau užbaigęs. Jutau, kaip vis skaudžiau ima dilgčioti-gyselė, varinėjus kraują per smilkinį. Pakšterėjo ant nosies rastos lašas. Perbraukiau ranka veidą ir, tartum gavęs kokią isakymą, greitai sugrižau prie vyrų, suėmiau Paurą už peties ir atlošiau:

— Užteks! Iš to nieko nebus! Mums Milašius banditas, o jam — tėvas. Neverskim vaiko to daryti. Patys surasim!

Nuo pykčio iškreiptas Pautos veidas atsigrėžė į mane. Maniau, kad jis griebis pistoletą ir pils tiesiai į kaktą.

— Patys susidorsim! Be vaikų pagalbos! — tvirtai pakartojo, atlaikydamas jo įsiutusių žvilgsnį.

Paura žvilgtelėjo į kitus: vieni, nudelbę akis, tyrinėjo samanas prie savo batų, kiti žvalgėsi į nyktias, ožkabardžių kupstais pasišausiusias tyreles. Buvo aišku, kad visiems ne prie širdies šis tampymasis su Milašiu.

Vyras nuleido ranką, kurioje virpėjo platus, juodas diržas, atsisitęs ir be ypatingo karščio burbtelėjo:

— Visuomet atsiranda minkštapaučių... Berniukštis, pasinaudojęs sutrikimu minute, greitai užtemplė kelnės. Jis dar tebešniurkėjo nosimi ir rankove šluostėsi akis. Paura suėmė jį už čiupros ir pastūmė:

— Bėk ir daugiau nepasipainiok man ant tako... bandito išpera!

Vaikas iš pradžių nedrąsiai, vis dar netikėdamas ir bijodamas, kažkaip skersas tolo į mišką. Įsitikinęs, kad niekas nesiruošia šauti, jis pasileido tekinas ir bematant dingo už medžių.

Mes likome stovėti po žaliomis, nuluzgusiomis eglių šakomis. Tylūs žiūrėjome, kaip virš suvargytųjų, kreivų tyrelių pušai-čių kėlėsi skaisai, migloje išsipraususi saulė, švilpdamos sparnais, praskrido dvi antys. Plekšėdamas jos nusileido kažkur netoli pelkėje. Rytas aušė iš tikrųjų gražus, šiltas, norėjosi kur nors atokaitoje išsitiesti ir užsnūsti. Praradus žygio tikslą, į vyrų kūnus smelkėsi nuovargis. Net miškas šią valandą atrodė aiškus, tartum permatomas, be grasimo ir pavojų. Galėjai manyti, kad naktis. Nuslinkusi į praeitį, nusinėšė viską, kas buvo negera, pikta. Diena aušė ramiais darbams, paukščių čiulbesiu, medžių ošimu. Toki rytą net žingsni žengi atsargiai, kad ko nors neįsėgaintum.

Sunkiai vildami kojas, slinkome atgal į pamiškę. Pėdinome tylėdami, tartum visi būtumėm kalti dėl kažkokios nesėkmės. Tik Paura vis šnarpsė nosimi į tyliai keikėsi. Pagaliau neiškentęs jis atsigrėžė į mane ir tarė:

— Pranešiu kapitonui apie tavo sabotą-žą!

— Galėsi, — ramiai sutikau.

— Sugavo Milašius ir nuovė kudašį, — užbosijo kažkuris iš voros galo. Jam pri-tardamas, sugarsėjo kitų vyrų juokas.

Paura piktai nusispiovė į uogienojus, susikūprino ir labiau paspartino žingsnį. Užsigavęs jis, rodė, norėjo nuo mūsų atsitolinti. Gal būt, labiausiai nepatiko jam, kad už savo nugaros girdėjo mano žingsnius, pakaušiu jautė mano žvilgsnį. Paura kartas nuo karto nervingai krestelėdavo gal-

va, tarsi vaikydamas mašalus ar pats su savimi kalbėdamas. Jis taip buvo nugrimz-dęs savyje, jog nepastebėjo pamiškėje sto-vinčių trijų vyrų.

— Paura, gulk! — riktelėjau aš, bet tą pačią akimirką gelsvą ryto tylą suplėšė šūvių serija. Mačiau, kaip suvirpėjo plati, miline aptemta Pautos nugarą, kaip jis apglėbė rankomis krūtinę ir, pasisukęs skersas, kairiuoju pečiu krito ant žemės.

— Neleisti į mišką! — valdingai šaukė balsas kažkur iš kairės pusės.

Šūviai trėjojo kaip degantys eglišakiai. Kartais kulky atplėšta pusės kamieno žievė krisdavo tiesiai man ant veido.

Netikėtai užkliupti, banditai blaškėsi nuo vieno medžio prie kito. Traukitis į kaimo pusę jie bijojo, o kelias į miško gilumą buvo užkirstas. Mačiau, kaip vienas jau gulėjo atviroje aikštelėje, niekur nebesisildamas. Kiti du dar atsisaukė. Netrukus iš jų pusės bėpoškėjo tik vienas šautuvas.

Tada aš atargiai nuslinkau prie Pautos. Stiklu attrauktos, negyvos akys žiūrėjo į medžių viršūnes. Paėmiau šniurkščią, dar šiltą jo ranką. Nebėjudamas širdies tvinksnio, laukiau bičiulio plastakna, lyg atsiprašydams ar atsisveikindamas. Kartu su blėstančia žuvisiojo kūno šiluma į mano širdį vis aštriau plūdo sunkus, priekaištingas skausmas. Tartum ir

"Klaupkitės, griėšininkai",
kėlkitė į dangų rankas ir pra-
šykite Dievo atleidimo, pakol
dar nevēlu."

Tai seno stiliaus pamokslininko frazė, kurią prisimenu, nostalgikai prisirėnė anuos laikus, kai mano gimtinėj parapijoje, senstelėjęs klebonas, dabar jau amžiną atilsį, kun. A. Ivaška, užsikasčiavęs sakykloje, klaupdavosi pats, keldavo į viršų rankas ir klupdydavo visos bažnyčios maldininkus.

Efektas - būdavo nemažas. Kai kurios moterėlės, susigradinusios, pradėdavo balsu raudoti. Vadinasi, pamokslininko buvo pataikyta į taikinį...

Ne beto, kad ir dabar nereikėtų moterėles, ypač pletkus mėgstančias, kai kada pakirškinti - pravirkdinti, o vyrus - pabarti dėl perdidelio "čėrkos" pamėgimo. Bet to visko, ypač po 2-rojo Santarybos suvažiavimo, toli gražu, dar nepakanka. Reikia ir kunigams atsiskirti daugiau veidais į gyvenimą, į žmoniškumą ir žemiškumą reikalus. O žemiškuosius reikalus gerai sutvarkius, bus gautas atpildas ir danguje.

Matyt, tai gerai suprasdamas ir mūsiškis/Toronte/klebonas, kun. P. Ažubalis, spalio 5 d. bažnyčioje pasakė pamokslą apie labai svarbų reikalą - testamentus, prieš tai primindamas, kad laike paskutiniųjų dešimties dienų-lietuvių kapinėse buvo palaidota 7 lietuviai. Jų tarpe - vienas miręs nuo žaizdų, gautų automobilio nelaimėje, kitas - sukritęs kieme, prie savo namo durų ir miręs širdies smūgiu ir t.t.

Mirėtai mirė - ir mes mirsime, nes niekas su Dievūliu kontrakto nepsirašėme ligi kol Jis mums leis dar gyventi, svarbu tik tiek, kad mirusiųjų dalis, /bent kai kurie/, mirėtikrai šios žemės reikalų nesusitvarė, svarbiausia - nepalikdami jokio testamentu ir tuo sudarydami labai daug bėdos ir rūpesčių artimiesiems, o jeigu jų nėra - savo draugams, kurie turi pasirūpinti, mažų mažiausiai, nors jo palaikymu amžinojo poilsio vieton.

Tiesa, yra žmonių, mirštančių ir nepaliekančių jokio turto. Tad, ką gi padarysi? Bet daugiausia - mirusieji palie-

ka turta: pinigus ir nekilnojamąją nuosavybę, bet nepalieka, pasakytume, labai paprasto daiktėlio - teisinio savo turto sutvarkymo - testamentu. Anot pamokslininko, kun. P. Ažubalo, paskutiniųjų dviejų dešimtmečių bėgyje - mūsų tautiečiai, lietuviai, nepalikdami testamentų, paliko Kanados žemėms apie 2.000.000 dolerių savo/dažnai sunkiai uždirbtų/pinigių.

Tad, štai, kokios pasekmės iš tų mūsų tautiečių, kurie, tikėdamiesi, "saulės amžių gyventi", nepasiruošia padaryti testamentu, kuriuo sutvarkytų savo žemiškosios kelionės pabaigą.

Šv. Jono parapijos klebonas, kun. P. Ažubalis, savam pamoksle tuo reikalu kalbėjo labai praktiškais ir gyvenimiškais pavyzdžiais. Jis nurodė atvejus, kas pasidaro tada, kai mirusysis nepalieka testamentu. Tuomet atvyksta Trust Co. įgaliotiniai ir viską perima savo žinion, nežiūrint kiek velionis būtų turto palikęs, skirdami, netgi, jo palaidojimui /karstui ir pan./ minimaliausią dalį - 250-300 dolerių.

Tuo tarpu kai testamentas esti paliekamas, laisvai leidžiami ir prileidžiami prie paliktojo turto jo artimieji, arba - testamentu vykdytojai.

Testamentą padarius, dažniausiai būna tokia procedūra. Testamentu originalą - galima esą palikti pas advokatą, sudariusį dokumentą. Išduodamas jo tik nuorašas, su reikiamu štamptiniu nurodymu, kur randasi originalas. Tuo apsidraudžiama nuo gaisro ar kitų pavojų.

Testamente patariama smulkiai nurodyti kam ir kiek skiriama iš palikimo, taip lygiai - ir laidotuvių išlaidoms /karstui, laidojimo įstaigai/ ir netgi paminklo /ar paminklėlio/ pastatymui, kad bent ženklas liktų žemėje, kur tavo palaikai ilsisi.

Taip lygiai - neužtenka testamentu nurodymo, kad turtas - paliekamas artimiesiems, tuo tarpu, dar gi, kai tie artimieji /arba jų dalis/ gyvena okupuotoj Lietuvoj. Tokiu atveju - jau susidarodidėsnė nauda Sovietų ambasadai ar bendrai maskviniam išdui dėl svetimos valiutos įplaukimo, negu mirusiojo giminėms. /Čia mano pastaba - Pr. Alšė./

Jeigu turtas paliekamas ir Lietuvos gyventiems įpėdinams, reikalinga numatyti testamentu vykdytojus, kuriems /testamente/ nurodyti, kokių būdu jiems turtą perduoti. /Praktiškiausia - siuntiniais - Pr. Alšė./ Kitu gi atveju - stipri šio krašto dolerio valiuta - paverčiama niekais. Juk Sovietai, nors jų pinigai visiškai užsienyje nekotiruojami kaip beverčiai, skaito už dolerį tik 90 kapeikų. O už tiek kapeikų - tenai tegalima nusipirkti porą baronų...

Beto, jeigu niekas kitas nesirūpina, tai Amerikoje ar Kanadoje stoja į teismus dėl palikimų Sovietų ambasados advokatai, kurie už "bylos gynimą" pasiima sau, kaip honorarą, tikrą "liūto dalį" - apie pusę visopalikimo. Kas tada lieka giminėms Lietuvoje - žinoma, tik skatikal...

Taigi, pagirtinas mūsų klebonas už tokią praktišką pamokslą. Reikėtų, kad ir visi kiti lietuvių klebonai pakalbėtų iš sakyklų parapijiečiams ir kad primintų jiems apie šį, taip labai svarbų reikalą, nes žmonės, skubėdami gyvenimo dulkėtais keliais, dažnai užsi-

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

KAPITALAS VIRŠ TRIJŲ SU PUSE MILIJONO DOLERIU.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.
Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje
BUSTINĖ: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

MOKA 5% už depozitus 17% už asm. paskolas 5% už šėrus 7% už mortgičius 6% už 2 m. term. dep.
IMA 17% už asm. paskolas 7% už mortgičius
KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p. šeštadieniais ir penktadieniais vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skabiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar eksprešu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumu, prašome klausti, - telefonu bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

**LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.**
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALUZA

miršta, jog ateis diena, kada laikonei atsisveikinti su artimaisiais, o tada - gali nebebūti padarymą - gali nebebūti ne mirsi, o tada - gali nebebūti maisiais, o apie testamentu kalbos.

Padvigubinkite savo pinigus
per devynerius metus

Pirkite

**CANADA
SAVINGS
BONDS**

8%

METINIŲ PALŪKANŲ VIDURKIS IKI PABAIGOS

- ♦ Šiais metais nauji Canada Savings Bonds duos vidurkį 8% metinių palūkanų, jeigu juos išlaikysite iki jų pabaigos. Tai geriausios pajamos.
- ♦ Kiekvienas \$100 lakštas duos \$7.00 palūkanų už pirmuosius metus, po \$8.00 už sekančius metus, po \$8.25 - kiekvienus likusius šešerius metus.
- ♦ Jūs taip pat galite gauti palūkanas už palūkanas. Padvigubinkite savo pinigus per devynerius metus.

- ♦ Canada Savings Bonds skiriami visiems. Jūs galite juos įsigyti savo darbovietėje, banke ar investavimo įstaigoje mokėdami grynais pinigais ar dalimis. Jie prasideda nuo \$50. Šiais metais leidžiama kiekvienam asmeniui pirkti lakštų iki \$25.000.
- ♦ Jūs galite kiekvienu metu juos iškeisti į pinigus banke pilna jų verte ir su palūkanomis.
- ♦ Mažai yra tokių pelningų investavimų. Niekas taip saugiai neužtikrins ateities. Pirkite lakštus šiandien!

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

IR TIKRAI PADĖSITE SAVO ARTIMIESIEMS

UŽSAKYDAMI SIUNTINI PER

BALTIC STORES LTD

(I. Z. JURAS)

421 HACKNEY ROAD, LONDON, E.2. ENGLAND

Telephone: 01-739 8734

Šį rudenį siūlome 3 dovanų siuntinius sudarytus iš tokių dalykų, kas labiausiai reikalinga ir naudinga Lietuvoje.

RUDENINIS (1) 1969.

3 jarda vilnonės veliūro medžiagos vyriškam arba moteriškam paltui, 3½ jardo puikios kostiuminės angliskos vilnonės medžiagos vyriškam arba moteriškam kostiumui, 2 jarda crimplene medžiagos puikiai suknėlei, vyriškas arba moteriškas aukštos rūšies megztukas, išėginiai nailono marškiniai arba bliuskute, 1 pora vyriškų arba moteriškų kojinių (vilnonių arba nailoninių), 20 geriausios rūšies cigarečių. Kaina \$100.

RUDENINIS (2) 1969.

Nailoninis itališkas vyriškas arba moteriškas lietpaltis, 3½ jardo vilnonės angliskos kostiuminės medžiagos, 2½ jardo vilnonės moteriškai suknėlei medžiagos, 1 gėlėta arba ornamentais vilnonė skarelė, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, 1 kaklaraištis arba dėžė šokoladinių saldainių, 2 šilkinės arba nailoninės skarelės. Kaina \$100.

MAISTO SIUNTINYS 1969.

6 sv. geriausių kanadiškų miltų, ½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, ¼ sv. pipirų, ¼ sv. bapkos lapų, ½ sv. geriamo šokolado, 1 dėžutė nescafes, 2 sv. geriausių kiaulinių taukų, 1 dėžė šokoladinių saldainių. Kaina \$35.00.

- 1 kiekvieną rūbų siuntinį galima padėti šiuos labai naudingus ir pageidaujamus dalykus Lietuvoje: Nailoniniai lietpalčiai \$11.00, geriausios rūšies vilnonės skarelės \$5.00, nailoninės kojinės \$2.00, nailoniniai marškiniai \$9.00.
- Taip pat priimame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, šaldytuvams ir t.t.
- Musu sąskaitos suteikia Jums teisę gauti mokesčių mokėjimo sumažinimą.
- Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Sėrus	5.5%
Už vienu metų indėlius	8%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

SUBATOS VAKARELĖ, BALNOJAU JUOBĖRELĖ...

Tebeskamba ausyse, taip mielos, paprastos, jaunystėje dainuotos liaudies dainelės, armonikos pritartinės, tūkstančius kartų šokti vasaros subatvakarių šokiai, nuoširdūs pokštai-cūnai. Visa tai mes dar kartą matėme ir DLK Vytauto klubo sezono atidarymo baliuje. O tai jau pagarsėjęs J. Šiaučiuoliui "Subatvakario" pastatytoji ir režisoriui, bet nemažesnė pagarba ir LK Mindaugo šaulių kuopos mėgėjų grupei. Juk tai didelis įdėtas darbas. Visi jie yra be didelių mokslų ir gal net savamoksliai, bet jų tiesiog sakyčiau pasišventimas tėvynės meilei, paaukavimas jų užsi-tarnautų poilsio valandų, toks matomas nuoširdus grupelės bendradarbiavimas, parodo kas

viamus mūsų prosenelių, tėvų ir mūsų pačių jau prieš ketvirtį šimtmečio taip mielus širdžiai subatvakarius.

Pagarba autoriui J. Šiaučiuoliui "Subatvakario" pastatytoji ir režisoriui, bet nemažesnė pagarba ir LK Mindaugo šaulių kuopos mėgėjų grupei. Juk tai didelis įdėtas darbas. Visi jie yra be didelių mokslų ir gal net savamoksliai, bet jų tiesiog sakyčiau pasišventimas tėvynės meilei, paaukavimas jų užsi-tarnautų poilsio valandų, toks matomas nuoširdus grupelės bendradarbiavimas, parodo kas

yra šauliai ir ką jie išsivijoje, ir be ginklų, gali duoti pavergtos tėvynės labui.

Aš pats Lietuvoje buvau šaulių aviacijos (L.A.) narys-lakūnas (pilotavimą laisvalaikiais įsigijau Prancūzijoje) bei Š.A. statuto sudarymo komisijos dalyvis. Tuo noriu pasakyti, kad žinau, ką tai reiškia dirbti tėvynės labui. Dėl to kaip ilgametis vyr. skautininkas ir buvęs jūsų brolis šaulys reiškiu jums mindaugiečiai didelę pagarbą, bei jums pasididžiavimą, linkiu sėkmės ir siūniu skautišką-Budėk!

Bendras "Subatvakario" iš-pūdis neabejotinai malonus, ypač senesnios kartos išsiviam. Paprastai, nuoširdžiai ištrauk-

tas iš mūsų mielosios tėvynės praeities - taip mums suaugusiems dar tabegyvas ir be abejonės dar tėvynėje, tik gal jau kiek pakitėjusioje formoje, tebeegzistuojąs subatvakarių vaizdelis.

Dainelės, šokiai, harmonika, pokštai "Subatvakaryje" paduoti patys paprasčiausi - populiariausi ir gana gerai atlikti-iš-pildyti.

Aš nežinau, bet manyčiau, kad vartojimą senos negramatiškos beveik nebeegzistuojančios - apart senelių - tarsenos, reiktų "Subatvakaryje" peržiūrėti, nes nebedaug kas ir mūsų išsivijų į tebekalba, o jaunimui jo kio iš to naudos nėra.

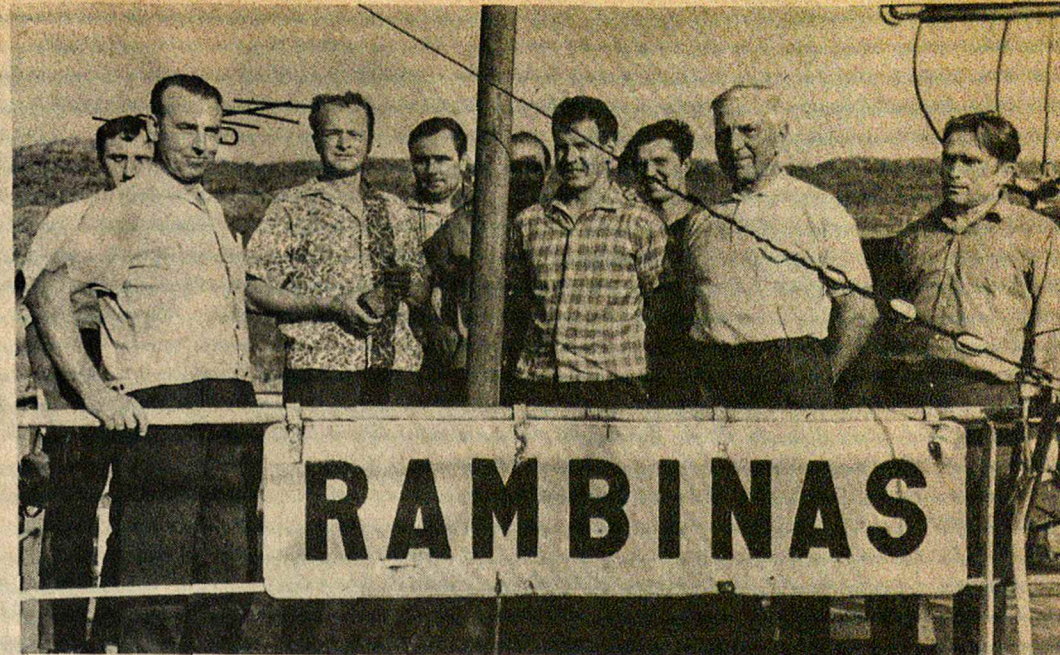
V. Sabalys gražiai pavaizduoja senovės lietuvių karį, bet man susidarė įspūdis, lyg perdidelis pasigrymas-pasipūtimas praeitimi. Gal daugiau reiktų iš-ryškinti 22 metų nepriklausomybę?

Dainos, žinoma, visiem mum malonios, deja, aš manau, kad jos per ilgios, užtektų gal po 3-4 posmus, kitaip pradėti nuobodžiauti.

Geriau daugiau, bet sutrumpintų dainelių, o jų gi mes turime šimtais, kurias tebe mokame dainuoti.

Šokiai visuomet malonu žiūrėti. Jų irgi reiktų trumpesnių, bet daugiau; jų irgi turime dešimtimis. Reiktų manyčiau daugiau ratelių, kuriuos mes tėvynėje taip mėgdavome ir nežiūrint amžiaus visi šokdavom, o žiūrėti į juos šokančius yra visuomet malonu, tik irgi neilginti, bet be pertraukos sukombinuoti kelius iš eilės.

Žinoma, aš buvau laimingas, sėdėdamas pirmoje eilėje ir galėjau beveik nugirsti viską. Abejoju, kad toliau sėdintieji

Nuotrauka iš kairės J. Intas, J. Budenas ir toliau Kilikevičius, kurie yra su lietuviais lietuviškai pavadintam laive Kanados rytuose, kuris praeitais metais buvo atplaukęs meškeriojimo tikslais. J. Intas toj pačioj vietovėj vykdė statybą maldymo įrengimų. Šiuo tarpu jis vykdė tokią pat statybą Windsore, Ont.

galėjo viską girdėti? Pavyzdžiui, savotiškai įdomi pokštų deklamacija, gerai atlikta S. Reuto, juk galėjo būti perduota per garsiakalbį, o taip pat ir solo dainelės.

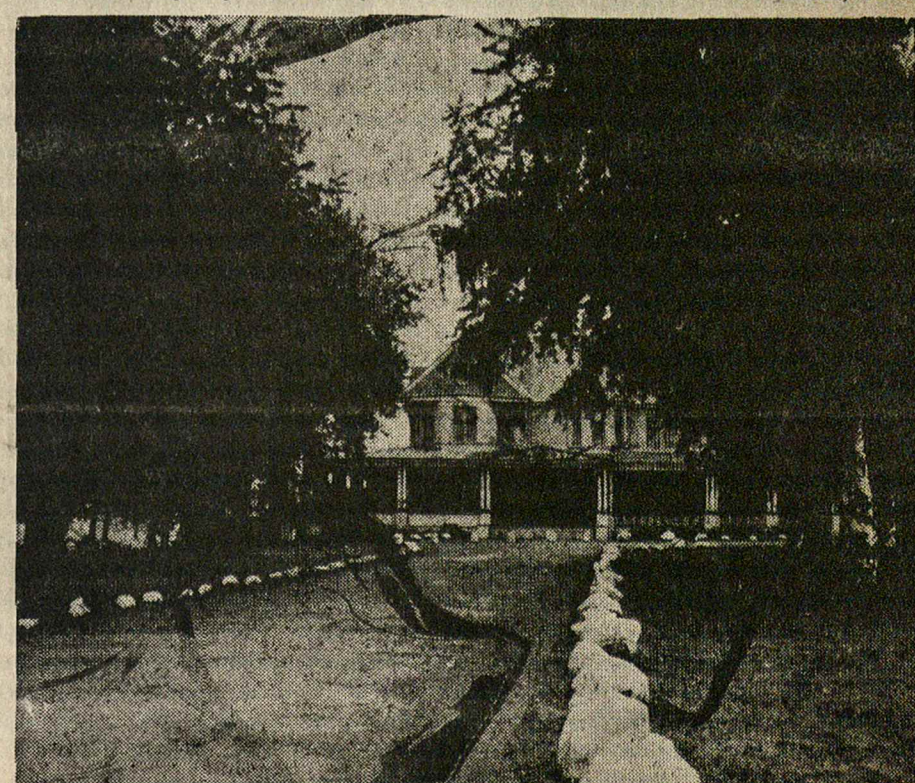
Baigiant norėčiau asmeniškai paliaupsinti "Subatvakario" autorių, ir jį tiesiog paprašyti, kad su savo gabumais ar jis nesukurtų, o mindaugiečiai tikriausiai įvykdytų, modernų jaunėsnes klases sakyčiau "Subatvakari", kad ir kitokiu vardu - ar "Subatvakari nr. 2", kurį galėtų supasididžiavimu žiūrėti ir suprasti ir mūsų jaunimas, na ir "miesčionys"?

Prie progos, ir DLK Vytauto klubo vadovybę reikia pagirti už tokį sumanymą - įvesti į klubo

parengimus lietuvišką programą. Gal klube pamatysime ir mūsų skautus scenos mėgėjus, mūsų chorus, solistus, pianistus, muzikos ir tautinių šokių ratelius, gal ir net šeštadienių mokyklų pasirodymas? Tai vis būtų tėvynės labui, jaunimo pritraukimui, mūsų visų malonumui, o pagaliau klubo naudai ir jo lietuviškumo paskirčiai. Ir kodėl to nepadaryti net ir per klubo negausius šerinkų susirinkimus? Tai išjudintų klubą iš stagnacijos, tikriausiai pritrauktų daugiau senųjų ir būsimų narių, pridėtų klubui naujos gyvybės.

Klubietis ir buvęs šaulių aviacijos šaulys

J. BUL, TA.

Parduotas LaSalle Golf Course, kuris daugelio lietuvių golfinkų buvo meglama vieta žaisti ir šioje matomoje užėjoje poilsio laiką praleisti. Ši vieta nupirktą įvairiai statybai, kurioje gales apsigyventi apie 10,000 naujų gyventojų.

WINNIPEG, MAN.

DEMESIO WINNIPEGO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS

Š.m. lapkričio mėn. 8 d., šeštadienį parapijos salėje rengiamas Lietuvos kariuomenės atkūrimo pamėnėjimas. Programoje bus prisiminta anie sunkūs Lietuvai laikai, kurie vyko prieš 50 metų. Kviečiame jaunus ir senus, vyrus ir moteris, visus atvykti ir pagerbti tu, kurie žuvo už mūsų brangios Tėvynės laisvę.

Bus lietuviška muzika su įvairiais instrumentais ir muz. Zigmantas Brazauskas su akloju berniuku. Juodu keliolika kartų dalyvavo televizijos programoje ir koncertavo kitose Manitobos provincijos vietovėse. Bus tikrai verta pasiklausti.

Veiks bufetas su įvairiais germais ir šokiais. Pelnas skiriamas Lietuvių Fondui. Rengia Fondo nariai, kooperuojant su Bendruomene.

Ypatingai kviečiame dalyvauti visus, įvairiais laikais, Lietuvos kariuomenės karius.

P. Liaukevičius
Lietuvių Fondo įgaliotinis.

MONTREAL

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
601 St. John Road TEL. 695-3883
POINTE CLAIRE, QUE.
(M. RUTKAUSKO)
• Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinos darbus.
• Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
• Tikrai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40 arba ir. 20. Atvažiuok neapsirskite!

LaSalle Radio Taxi SKAMBINKITE,
Savininkas Alfonsas Viskantas iš visų vietų LaSallėje
TEL. 366-8300
SPECIALIOS KAINOS:
• Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms. -- visos 24 valandos.
• I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietoves.

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203
TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.
7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
TEL. 769-2941.
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.
Tel. 768-6679.
Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniausia drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.
Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884
K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941
BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS
7682 BLVD. CHAMPLAIN
coin 6ième Ave., LaSalle
(VAIRI MEDŽIO STATYBINE MEDŽIAGA:
Durys, langai, remai, Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.)

KELEIVIS
536 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.
Ašku, esate girdeje, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.
Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.
Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA
Tautinės, demokratines minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

LaSalle
AUTOMOBILE INC.
7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUÉBEC
TEL. 366-7818
LAURENT DAIGNEAULT
Président
• DART
• CORONET
• CHARGER
• DODGE
• CHRYSLER
• CAMION
• DODGE

Jetté & Frère Itée
Plumbing & Heating kontraktoriai
140 - 2e AVENUE LASALLE 366-0330
• Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
• Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
• Apkainavimas nemokamas

Tony's Photo Studio - PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS
SUKAKTUVES MAZAMECIAMS
IVAIROS PROGOS
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
TEL. 525-8771. T. Laurinaitis

A.B.C.
SIUNTINIŲ AGENTŪRA
3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. VI4-9098
DĖMESIO!
ABC kviečia visus klientus agentūron apsilankyti asmeniškai, nes vietoje bus lengviau paaiškinti naujuosius maito mokesčius. Už maisto siuntinius maitas lieka tas pats.
A.B.C.

NAUJI PAGERINTI
ir pilnai garantuoti
DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI
LIETUVA
NAUJOS KAINOS SU
NUOLAIDA
Vneshposyltorg yra žymiai sumažines kainas ir jūsų giminės dar bar gales gauti daug daugiau prekių už šiuos DOVANŲ PAŽYMĖJIMUS. Todėl dovanų pažymėjimai yra geriausia ir naudingiausia dovana - jie yra geriau už pinigų ir siuntinius.
PRASYKITE MŪSŲ
KATALOGŲ
iš ko tikrai sužinosite dovanų pažymėjimu vertę už jūsų pinigų ir taip pat kokią naudą jus gavus turės jūsų giminės.
Užsakykite dabar. Užsiskykite tik per
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 E. 23rd Street
New York, N.Y. 10010

Spalio mėn. 18 d., šeštadienį 7:30 val. vakaro

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

20-mečio

MINĖJIMAS-BALIUS

Įdomią meninę programą atliks buvę ir dabartiniai mokyklų mokiniai -- jaunieji talentai, vadovaujami Birutės Nagienės.

♦ Šokiai - Loterija. Bufetas. Stiprūs ir kt. gėrimai. ♦ Įėjimas \$3.00, moksleiviams - \$1.50. Kviečiame visus dalyvauti --- Tėvų Komitetas.

ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS TEVŲ KOMITETAS

praneša, kad 20-čio minėjimas-balius šį šeštadienį bus išpūdin-gai idomus. Bus pagerbti mokyto-jai dirbę nuo mokyklos įsikūrimo dienos. Čia susitiks ir pirmuti-nieji mokiniai, kurių jau vaikai ta pačią mokyklą lanko. Meninę programą atliks Birutės Nagienės vadovaujami šios mokyklos buvę ir dabartiniai mokiniai. Bus šokiai prie vargonų muzikos ir lietuvių dailininkų meno kūrinių loterija. Užkandžiui - švediškas bufetas su gėrimais. Kviečiame lietuvius - jaunus ir senus, anksčiau ar vėliau atvykusius Kanadon, šiame parengime dalyvauti, pasidžiaugti 20 metų atsiektais rezultatais. Ypač kviečiami buvę mokyklos mokiniai.

Pirmoji šeštadieninė mokykla LaSalle, išpildo programą Motinos dienos minėjime. Iš kairės: sėdi: V. Kanapeckaitė, I. Gečaitė, E. Knystautas, J. Narbutaitė-Pylipaitienė, A. Šnapkauskas, A. Gaurytė-Knystautienė, E. Rupšytė-Verbylienė. Stovi: R. Knystautas, I. Girdžiūtė, M. Tauteraitė-Sinkienė, kun. Tėv. Kubilius, I. Šipelytė-Kličienė, mok. A. Alisauskas, N. Kličiūtė-Ratienė, J. Stanulytė, V. Šipelis ir viršuje I. Pilypaitytė-Dikaitienė.

Pirmoji laida baigusiuoju šeštadieninę mokyklą. Iš kairės pirmoje eilėje: N. Kličiūtė-Ratienė, M. Šinutė-Jurkienė, S. Pakulytė-Piečaitienė, I. Pilypaitytė-Dikaitienė, J. Narbutaitė-Pylipaitienė, I. Šipelytė-Kličienė. Antroje eilėje: A. Dikinis, R. Keturka, V. Šipelis, A. Gražys, R. Knystautas, R. Jukus, E. Baltuonis ir R. Šinius.

MIRČIŲ PRANEŠIMAI

- Spalio mėn. 12 d. (sekmadienio rytą) Montrealio Gen. ligoninėje po sunkios ligos mirė Jonas Šinius. Palaidotas spalio 9 d. per Aušros Vartų parapijos baznyčią. Velionis buvo uteniškis ir į Kanadą atvyko prieš 20 metų. Paliko žmona Mariją, dukteris: Regi-ną, Mariją ir sūnų Jurgį.
- Elena Kučiūnienė, žmona žino-mo muziko Aleksandro Kučiūno, po sunkios ir ilgų ligos mirė spalio mėn. 7 d. Seattle, Wash. Palaidota Santa Monica, Calif. Paliko vyrą ir sūnų Jurgį.
- Š. m. rugsėjo mėn. 17 dieną Lietuvoje mirė Ona Simonaitytė-Kulbokienė, sulaukusi 90 metų amžiaus.

- Kostas ir Stanislava Milašiai ir dukra Lilija su dukrele išsi-kelė nuolatiniam gyvenimui į Ka-nados Vakarus - Viktoriją.
- Emilijus Knystautas studijuo-damas JAV-se įsigijo daktaro mokslinį laipsnį fizikoje. Šiuo metu sugrįžo į Kanadą ir prade-jo dirbti Quebec'e.

- Alfonsas Greibus nelaimingai susižeidęs koją, turėjo atsigul-ti į ligoninę.
- Mykolas Gudas susirgo ir ran-dasi Rabinovich ligoninėje.
- Rosemontietė Markūnienė susir-go ir paguldyta Royal Victoria ligoninėje.

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c)

CHIRURGINĖ PRAKTIKA

KREIPTIS TEL: 931-3275.

SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampus St. Andre).
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street W.
Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

Sun Life Building

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.

Praeitų metų Akademinių Sambūrio balius debutantes su palydovais. Iš kairės: prie mikrofono pirm. A. Kličius, V. Akstinas, D. Blauzdžiūnaitė, A. Paškauskas, B. Kuncevičiūtė, R. Bulota, L. Gedvilaitė, A. Kriščiokaitis, L. Žižytė, A. Bakaitis, V. Murauskaitė, A. Skucas, V. Adomonytė, R. Tamulionis, L. Bakaitytė. Foto: T. Laurinaitis.

Pirmieji lituanistiniai kursai. Sėdi: Kursų vedėjas A. Ališauskas, lektorai: Tėv. J. Kubilius, dr. H. Nagys, J. Kardelis, trūksta V. Jonyno. Stovi iš kairės: V. Šipelis, I. Šipelytė-Kličienė, R. Šinius, S. Pakulytė-Piečaitienė, R. Jukus, N. Kličiūtė-Ratienė ir E. Baltuonis.

LIETUVI DARBININKE!

Jei Tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamstos gami-niai yra ne kas kita, kaip geometri-rūs figūros. Toki darbą žymiai pa-lengvina geometrijos žinojimas. Na-šinodamas geometrijos, Tamsta nie-kuomet nebūsi nei meistras, nei for-manas. Tai kodėl nesusipažinti su geometrija? Mokytiis niekuomet ne-vėlu.

Per šešias pamokas (raštu) Tamstai suteiksiu geometrinės žinias, ku-ris praktiškai Tamstai reikalingos, neregindamas Tamstos aksiomo-mis ir teoremomis.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, tai-gi už 15 dolerių Tamsta įsigys ži-nojimą, kurį mokiniai mokyklose, pa-prastai įsigyja per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swindon, Wilts,
England.

DVIDEŠIMTMEČI MININT

Pirmoji lietuvių šeštadieninė mokykla įsikūrė 1949 m. gruodžio mėn. 13 d. Ville LaSalle. Pirmasis mokytojas ir mokyklos orga-nizatorius buvo Augustinas Ališauskas. Mokykla prasidėjo su 33 mokiniais.

JOE'S BUTCHER & GROCERY

LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Cite" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario
PROVINCIOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

ADRESAS: 1465 De Seve Street

Montreal 205, Que.

TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIAS S-tas 5.0%
ŠĖRUS (numatyta) 5.5%
TERM.IND. 1 metams 7.25%
TERM.IND. 2 " 7.75%
TERM.IND. 3 " 7.75%

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šėrų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENIMES IŠ 9%
NEKILN. TURTO IŠ 9%
įskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis, (pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekma-dieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakaraš - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545. Diena-penk-tadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakaraš - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

6695 - 35th Avenue, Montreal, 409,

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

727-3120.

Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B.

NAMŲ: 271-5758.

KOMERCINIO, PRIVATAUSTURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

TEL. 769-8831

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

USED CARS

1 year guarantee

Kreipkitės į

LEO GURECKAS

Sales Manager's Assistant

Keating Ford lietuvis atstovas

769-8831.

Tel: namų 366-2548

MOKA UŽ
EINAMASIAS SĄSKAITAS

5%

"LITAS" nieko neskaito už išra-šytus čekius ir juos kas mėnesį grąžina paštu.